

LUNDS UNIVERSITET

Introduktion: Digital historia

DIKM01 (7,5 hp)

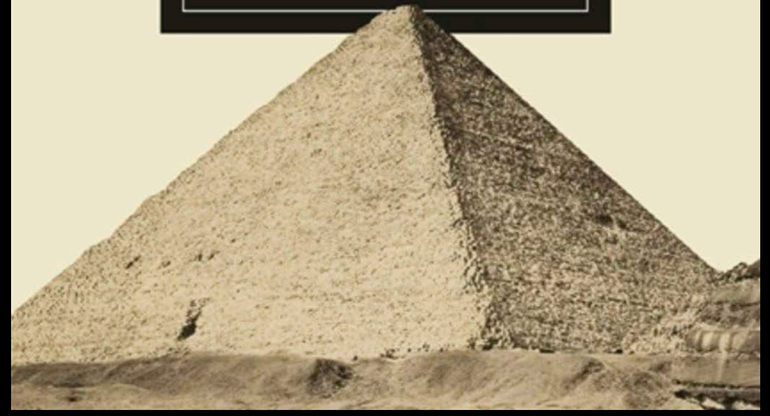
Professor Pelle Snickars
Institutionen för kulturvetenskaper

'Passionate and exquisitely written … a stunning, clear-sighted history of ancient Egypt'
SUNDAY TIMES

A HISTORY OF ANCIENT EGYPT

FROM THE FIRST FARMERS TO THE GREAT PYRAMID

John Romer

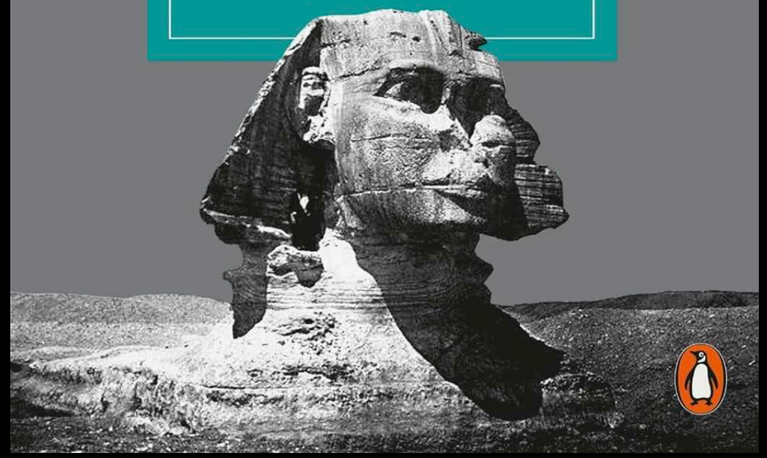
'Magisterial … A fascinating tale'
Spectator

A HISTORY OF ANCIENT EGYPT

VOLUME 2

FROM THE GREAT PYRAMID TO THE FALL OF THE MIDDLE KINGDOM

John Romer

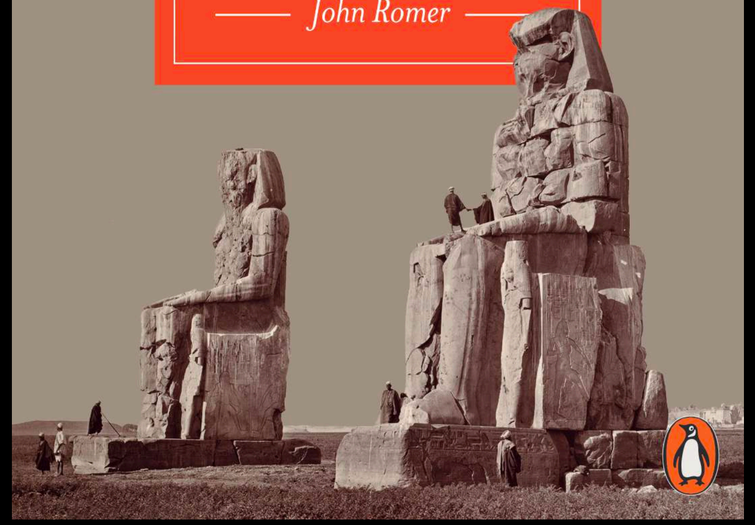
'Magisterial ... lyrical … a deeply knowledgeable writer trying imaginatively to inhabit a far-distant culture'
Sunday Times

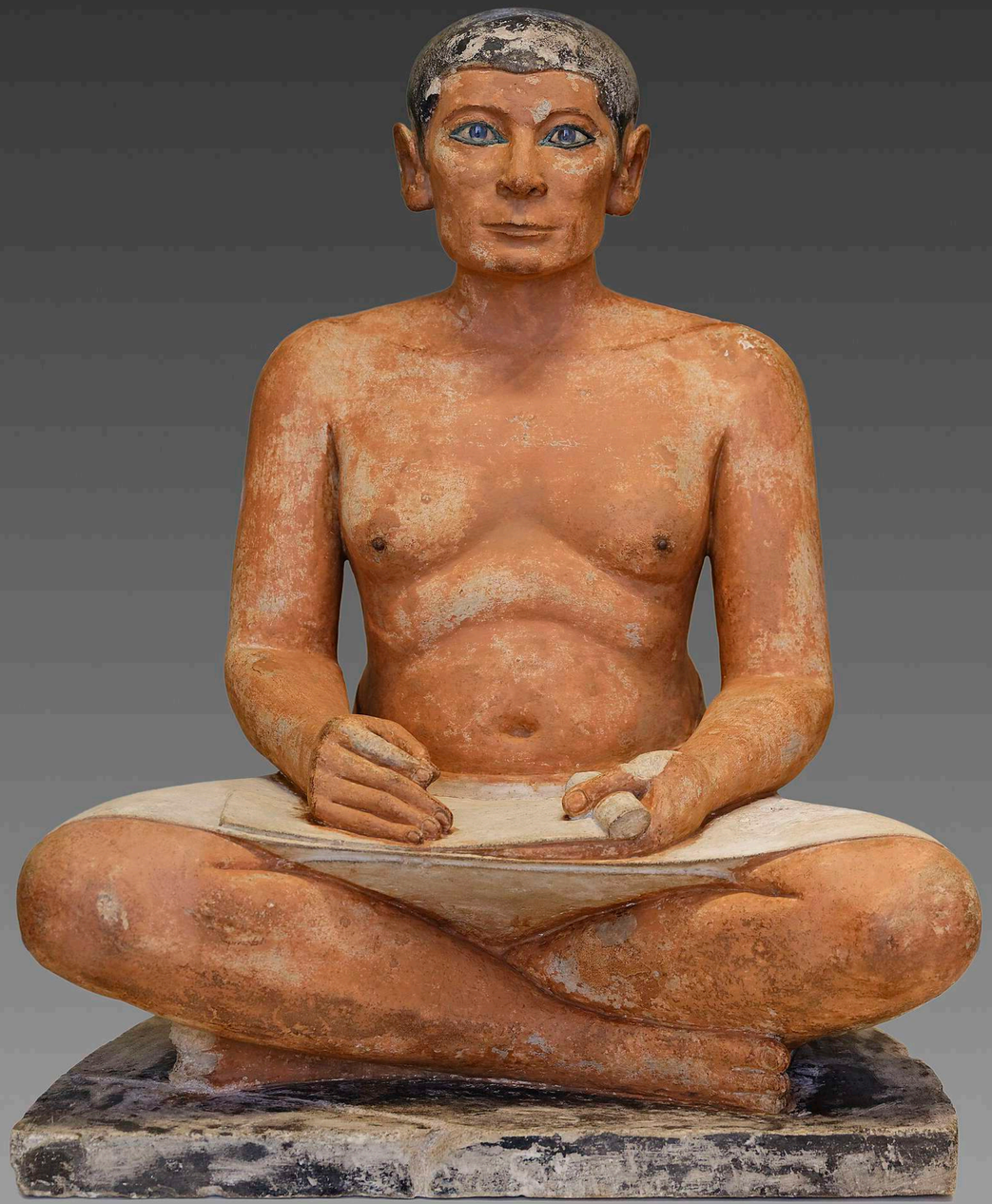
A HISTORY OF ANCIENT EGYPT

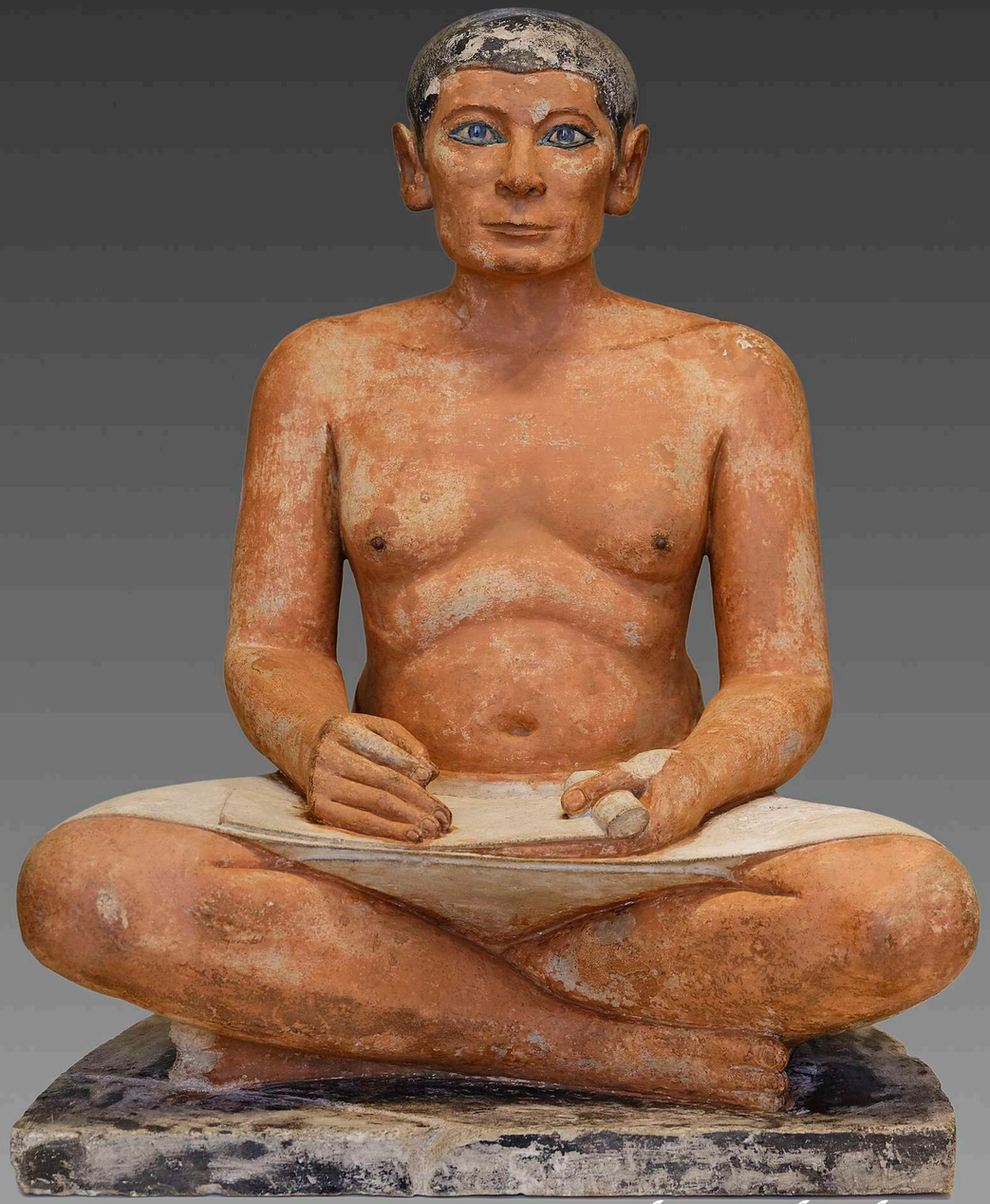
VOLUME 3

FROM THE SHEPHERD KINGS TO THE END OF THE THEBAN MONARCHY

John Romer

historisk tid är inte linjär – utan cirkulär

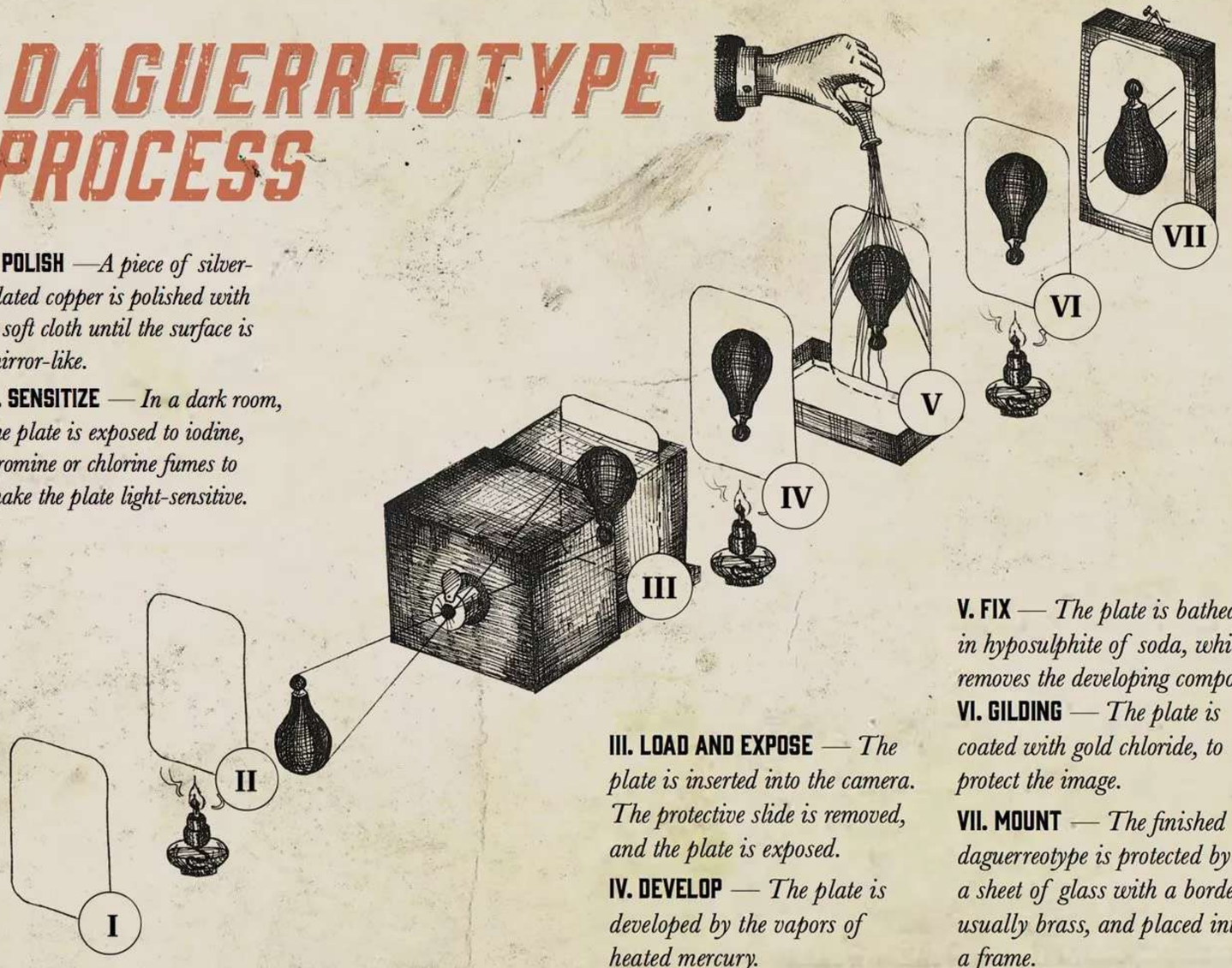

Tourists take tea atop the Great Pyramid. 1938.

THE DAGUERREOTYPE PROCESS

I. POLISH —*A piece of silver-plated copper is polished with a soft cloth until the surface is mirror-like.*

II. SENSITIZE — *In a dark room, the plate is exposed to iodine, bromine or chlorine fumes to make the plate light-sensitive.*

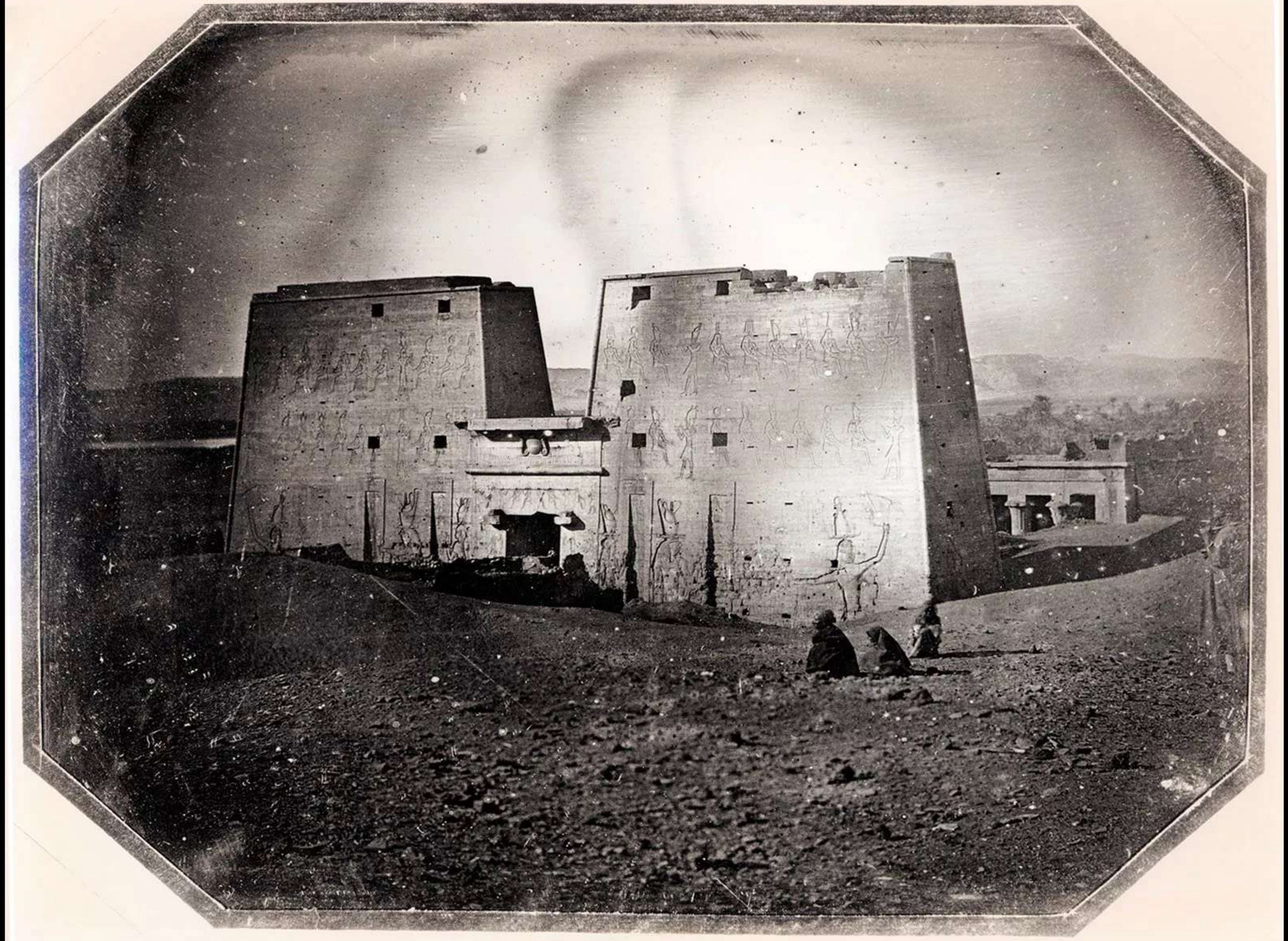
III. LOAD AND EXPOSE — *The plate is inserted into the camera. The protective slide is removed, and the plate is exposed.*

IV. DEVELOP — *The plate is developed by the vapors of heated mercury.*

V. FIX — *The plate is bathed in hyposulphite of soda, which removes the developing compound.*

VI. GILDING — *The plate is coated with gold chloride, to protect the image.*

VII. MOUNT — *The finished daguerreotype is protected by a sheet of glass with a border, usually brass, and placed into a frame.*

NUBIE.

Maxime Du Camp. Gide et Baudry, Editeurs.

GRAND TEMPLE D'ISIS, A PHILŒ.

GALERIE ORIENTALE.

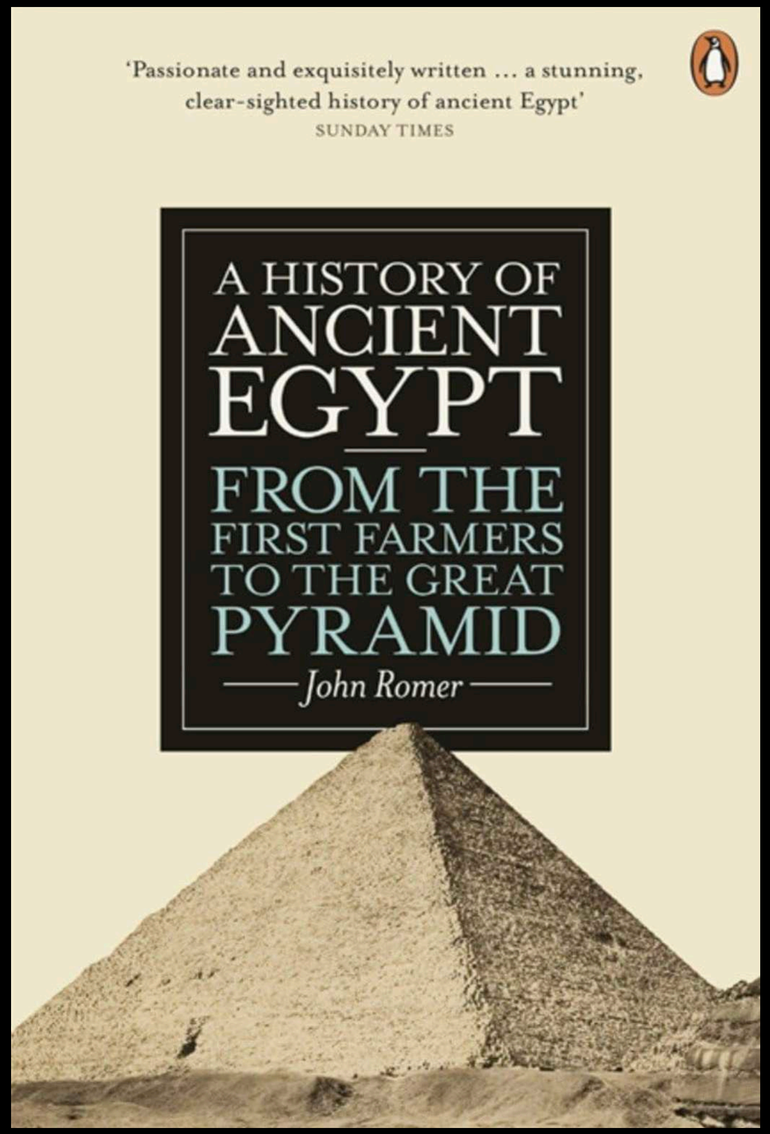
▲ DEN FRANSKE AMATÖRFOTOGRAFEN och författaren Maxime Du Camp reste under slutet av 1840-talet i Egypten, Nubien (norra Sudan) och Syrien där han – tillsammans med reskamraten Gustave Flaubert – fotograferade arkeologiska kvarlämningar. Du Camp var självlärd som fotograf; bilderna var i regel frontala och publicerades i boken, *Égypte, Nubie, Palestine et Syrie. Dessins photographiques recueillis pendant les années 1849, 1850 et 1851*. Flaubert var mer skeptisk till reskamratens utdragna fotograferande; ”les temples égyptiens m’embêtent profondément”, templen tråkar ut mig rejält, skrev han i sin dagbok.

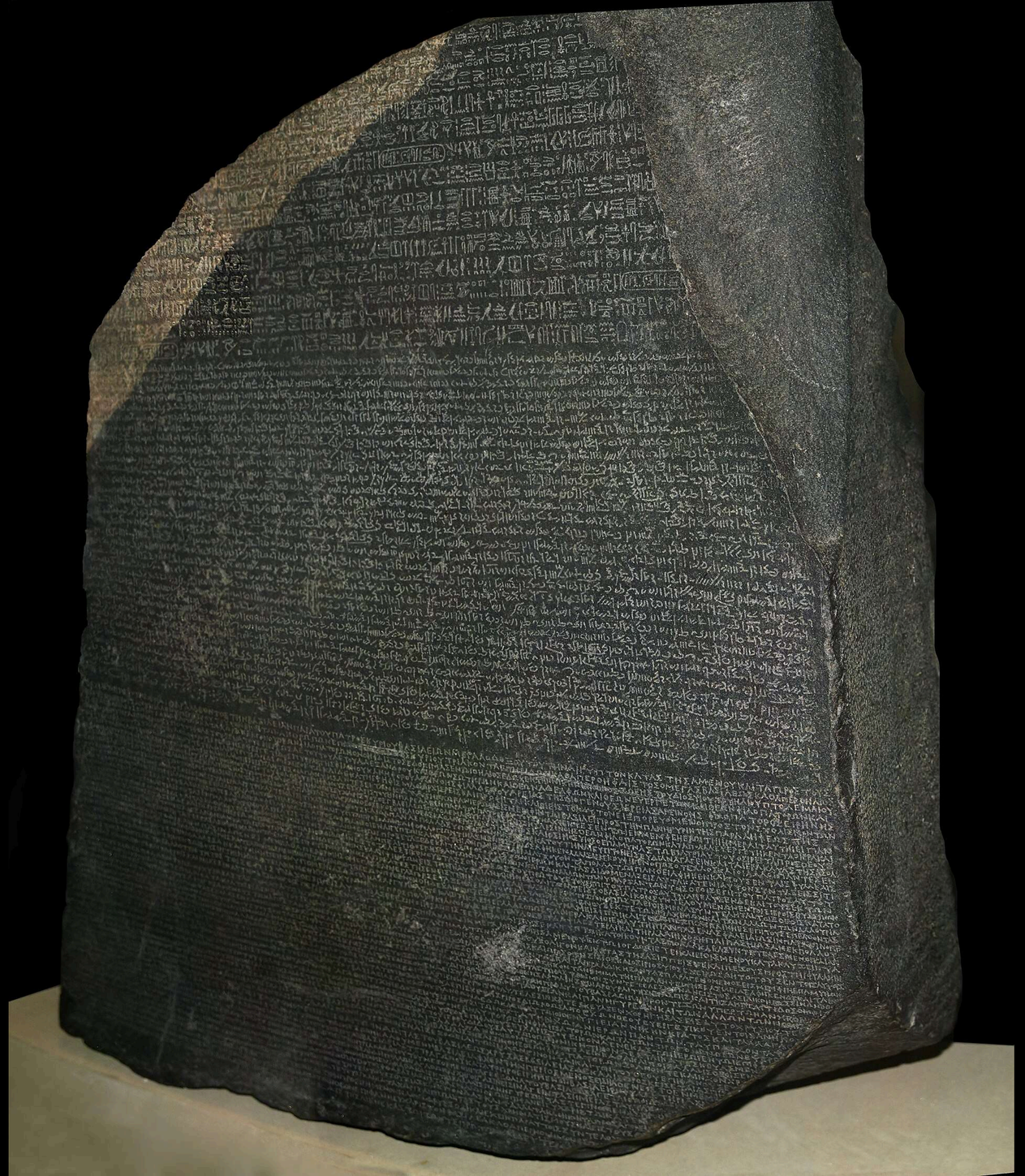

Kulturarvets mediehistoria : dokumentation och representation 1750-1950 / Pelle Snickars.
Snickars, Pelle, 1971- (författare)
Föreningen Mediehistoriskt arkiv (utgivare)
ISBN 9789198580167
Publicerad: Lund : Föreningen Mediehistoriskt arkiv, [2020]
Tillverkad: Halmstad : Bulls Graphics, 2020
Svenska 624 sidor
Serie: Mediehistoriskt arkiv, 1654-6601 ; 48

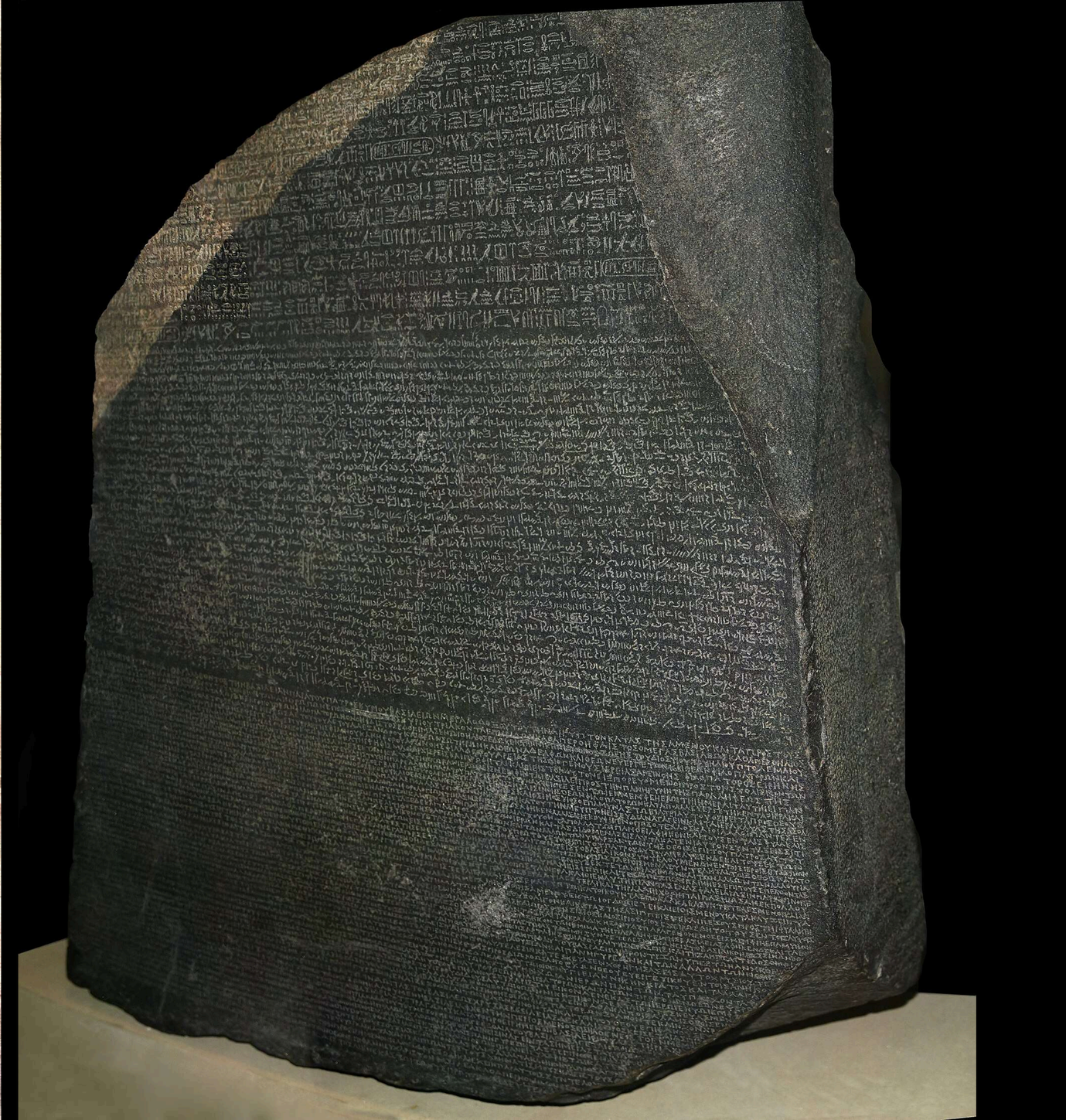
Bok

'Passionate and exquisitely written … a stunning, clear-sighted history of ancient Egypt'
SUNDAY TIMES
A HISTORY OF ANCIENT EGYPT
FROM THE FIRST FARMERS TO THE GREAT PYRAMID
John Romer

Narmerpaletten – en 63 cm hög reliefdekorerad palett av siltsten från tiden för Egyptens enande (cirka 3000 f.Kr.), påträffad 1898 vid brittiska utgrävningar i Hierakonpolis, Egypten.

På framsidan avbildas en härskare vid namn Narmer med Nedre Egyptens röda krona, på baksidan densamme med Övre Egyptens vita krona. Narmerpalettens överdel flankeras av hornprydda huvuden som gärna förknippas med gudinnan Hathor.

Sketchfab EXPLORE FOR BUSINESS Search 3D models

Narmer Palette

3D Model

ahmedadly

FOLLOW

281 1.2k 11

Download 3D Model + Add To </> Embed Share Report

Triangles: **59.5k** Vertices: **39.9k** More model information

The Narmer Palette, It contains some of the earliest hieroglyphic inscriptions ever found, dated officially 3200–3000 BC (Circa)

https://sketchfab.com/3d-models/narmer-palette-17cfdb473f4a4888b0e957d47aff6d8e

AI Overview

Digital historia är ett fält som använder digitala verktyg och metoder för att forska om, analysera och presentera historiskt material. Wikipedia

Vad ingår i digital historia?

- **Digitala arkiv och databaser:** Sökbara samlingar av historiska källor, som digitaliserade dagstidningar, böcker, brev och bilder (till exempel via DigitaltMuseum). DigitaltMuseum +1
- **Analysmetoder:** Användning av textmining, kvantitativ historia, nätverksanalys och geografiska informationssystem (GIS) för att bearbeta stora mängder historisk data. LNU +1
- **Förmedling och publik historia:** Interaktiva tidslinjer, 3D-rekonstruktioner av historiska miljöer, virtuella museer och digitala utställningar som gör historien tillgänglig för en bredare publik. DigitaltMuseum +1
- **Resurskritik:** Ett växande fokus på att kritiskt granska hur digitalisering och algoritmer påverkar vilka källor som bevaras och hur vi tolkar det förflutna. Göteborgs universitet +1

... kommande föreläsning om temamodellering, kurering & forskningsprojektet Välfärdsstaten analyserad ...

BROWSE Browse Topic Documents

TRY

Displays documents in which a topic occurs above a given threshold.

```
[3]: gui.display_topic_documents_gui(current_state())
```

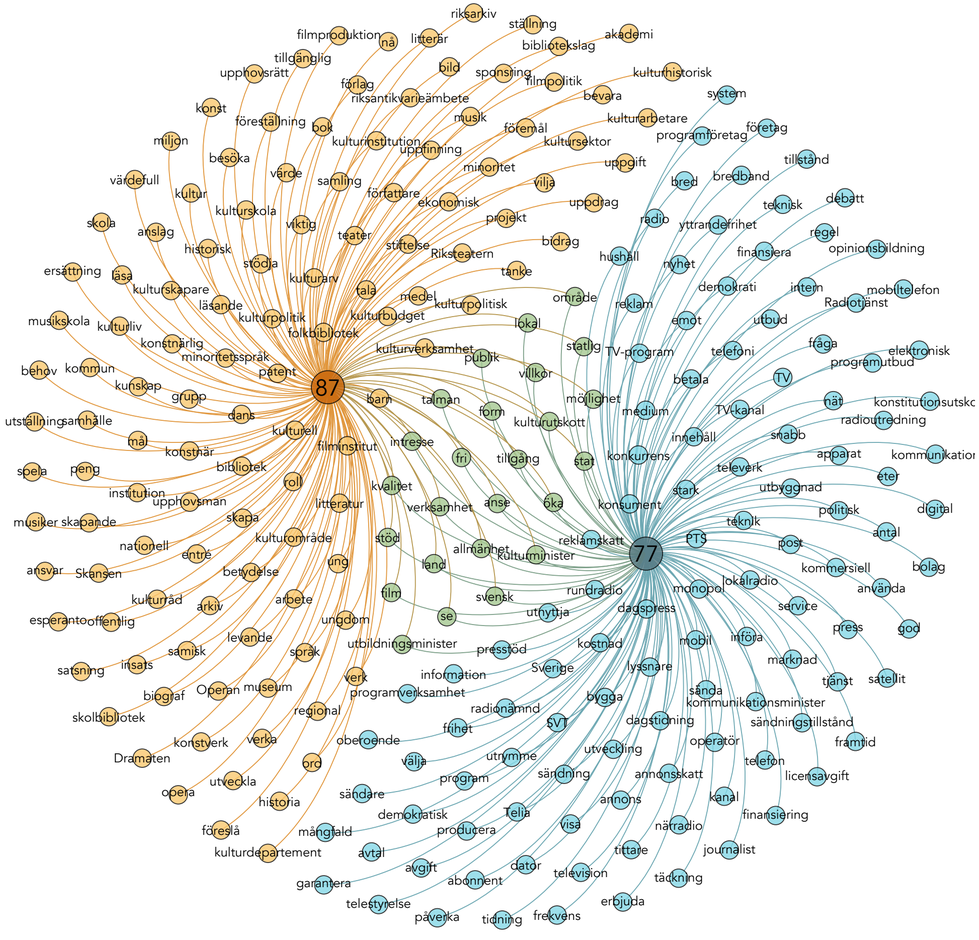
<< >> Topic ID 8

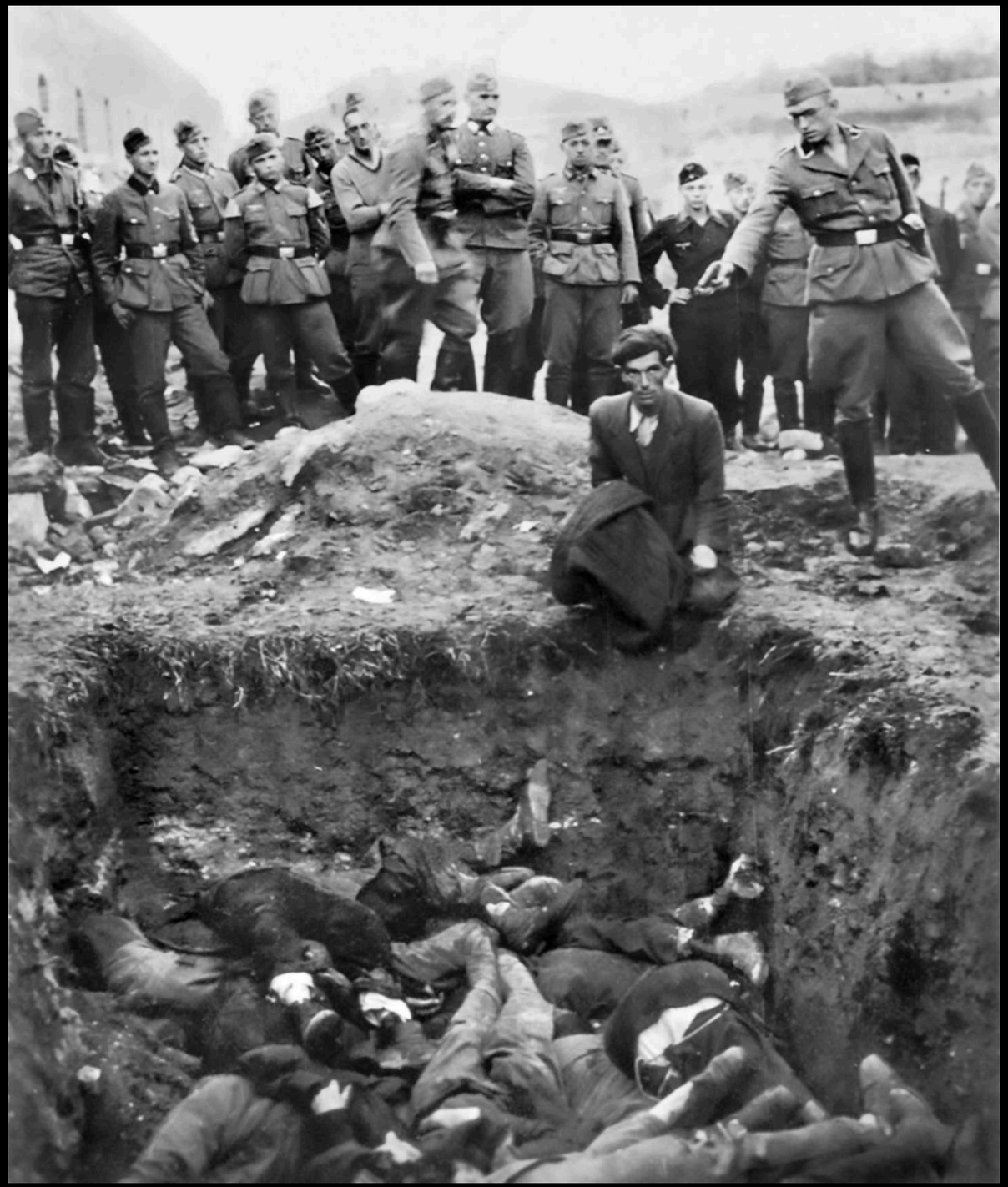
Max number of documents to show Threshold 0.20

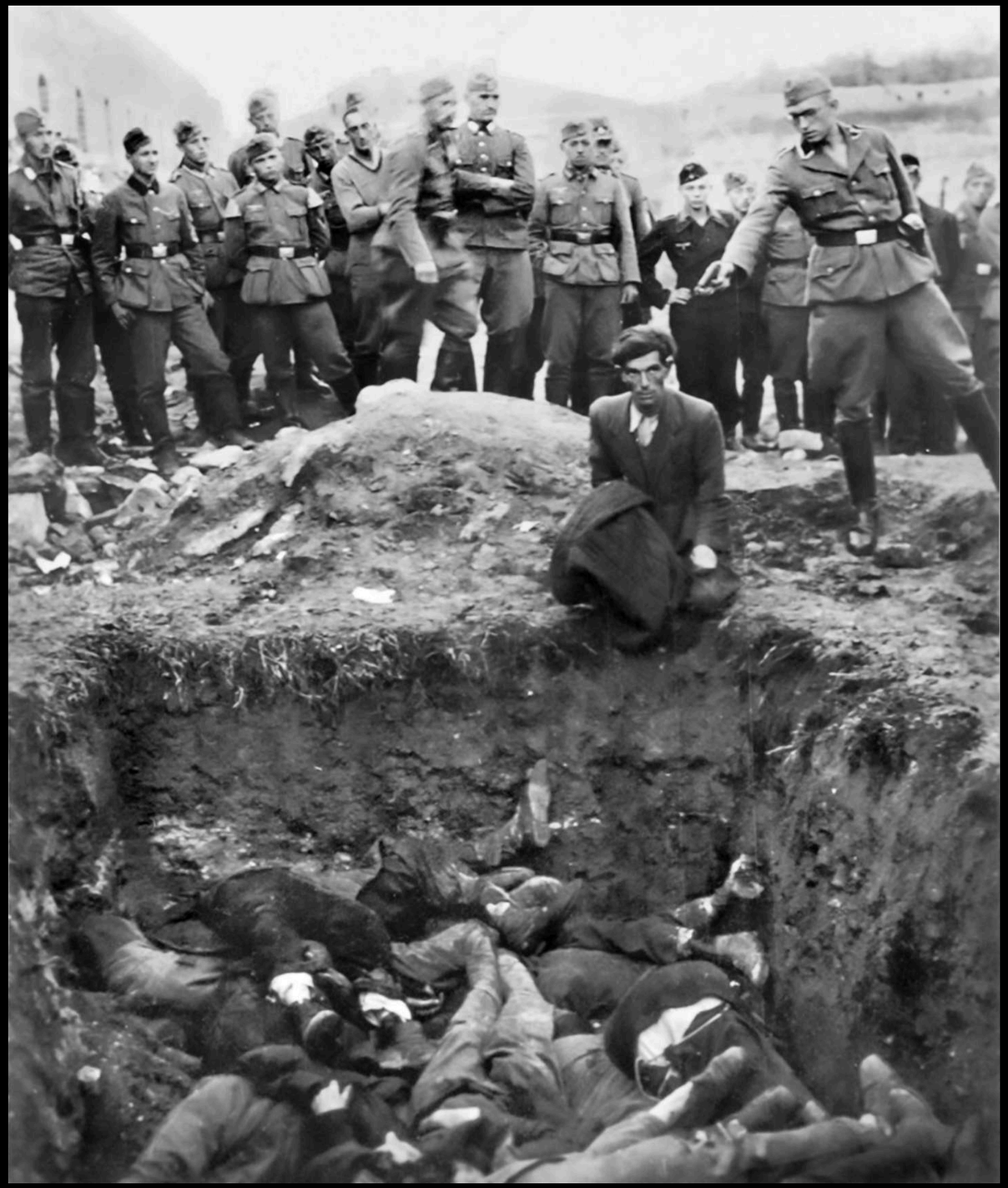
75

ID 8: Film Tidning Radio Program Sverige Reklam Tv År Skrift Verk Bild Medium Del Television Press Sändning Allmänhet Kostnad Företag Information Land Produktion Innehåll Kr Material Skall Annon Upplaga Exemplar Upphovsman Tf Biograf Möjlighet Avtal Författare Regel Intresse Får Form Antal Tidskrift Massmedium Distribution Dagspress Fråga Utgivare Vecka Stockholm Yttrandefrihet Publi Sida Tv-Program Dagstidning Spridning Grupp Sr Inspelning Uppgift Tid Framställning Kanal Organisation Slag Skydd Producent Verksamhet Sätt Mottagare Närradio Videogram Användning Visning Utgivning Sändningstid Område Ljudradio Radioprogram Rundradio Sändare Nyhet Text Bruk Meddelande Ab Jury Hand Tv-Reklam Sammanslutning Fall Journalist Upptagning Intäkt Milj Programverksamheten Bok Omfattning Upphovsrätt Kommitté Gång Ljud Timme Debatt Utbud Artikel Princip Annonsering Publikation Radiolag Samhällsinformation Fonogram Avgift Inslag Bidrag Avs Grundlag Upplysning Apparatur Tidningsföretag Bl System Exempel Lokalradio Följande Förlag Teledata Läsare Televerk Teknik Bilaga Samhälle Plats Stöd Syfte Tryckfrihet Förening Kapitel Konstnär Förslag Person Konkurrens Text-Tv Utrustning Band Url Station Framställan Ställning Andratidning Satellit Ensamrätt Filmproduktion Marknad Utrymme Hänsyn Apparat Alb Trycksak Biografbyrå Utnyttjande Tillstånd Produktionsbidrag Utsträckning Institution Bolag Typ Svenska Annonsör Början Försök Tryckfrihetsförordningen Censur Mmu Filminstitutet Barn Kopia Utsändning Effekt Lokal A Medborgare Presstöd Skäl Mening Propaganda Framförande Meddelare Postverk Försöksverksamhet Rättighet Post Ansvar Försäljning Göteborg Sou Ort Redaktion Programverksamhet Yttrandefrihetsbrott Länd

id	weight	year	filename	n_raw_tokens	n_tokens	n_terms	document_id	number
sou_1987_51	0.663780	1987	sou_1987_51.txt	26526	25202	4123	2941	51
sou_1989_73	0.651359	1989	sou_1989_73.txt	15564	14860	3074	3125	73
sou_1974_102	0.620431	1974	sou_1974_102.txt	23667	22213	4583	1835	102
sou_1974_94	0.619562	1974	sou_1974_94.txt	41833	39319	6573	1928	94
sou_1973_8	0.615914	1973	sou_1973_8.txt	39214	36348	6787	1829	8

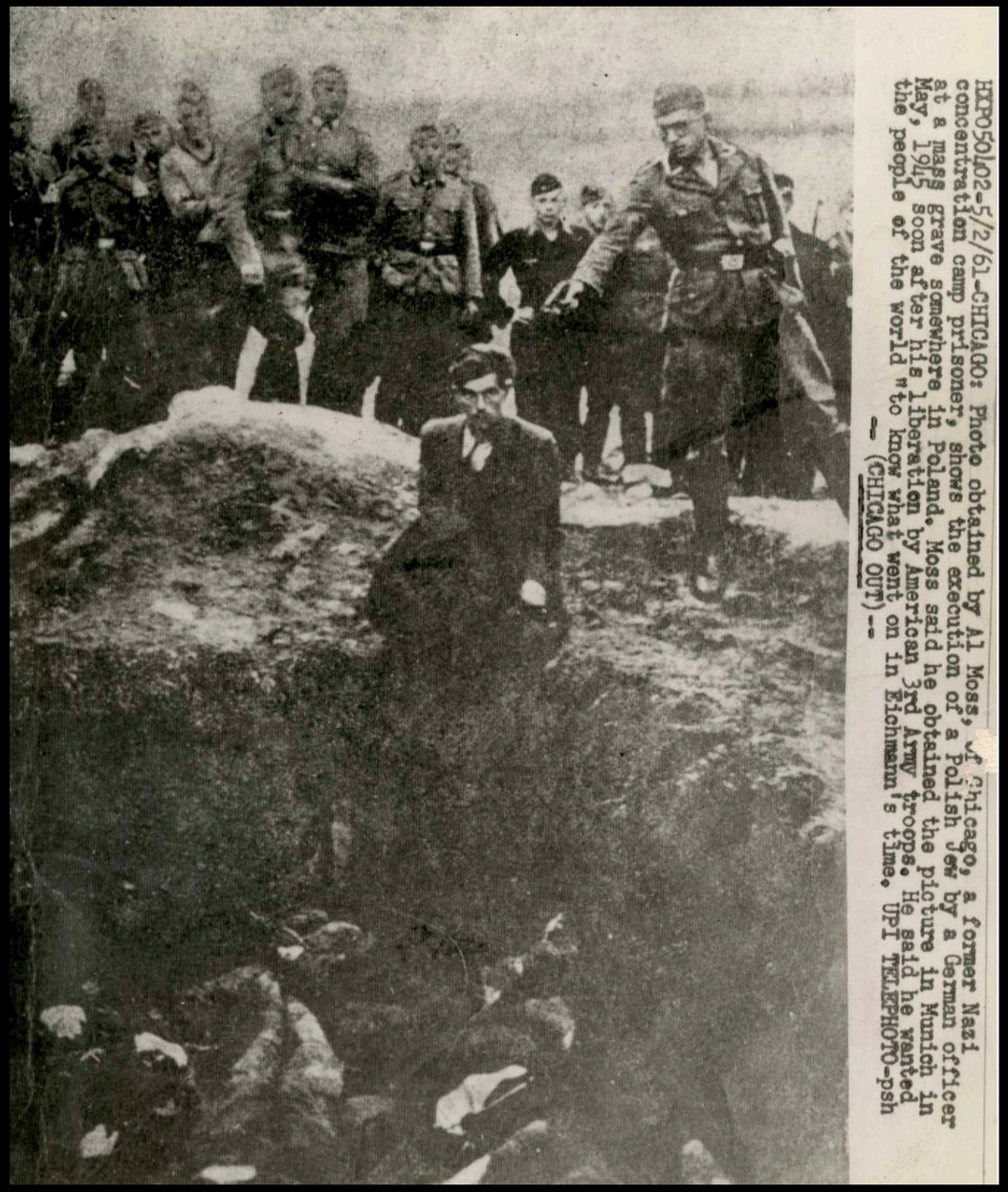

Der letzte Jude von Winniza

HXP050402-5/2/61-CHICAGO: Photo obtained by Al Moss, of Chicago, a former Nazi concentration camp prisoner, shows the execution of a Polish Jew by a German officer at a mass grave somewhere in Poland. Moss said he obtained the picture in Munich in May, 1945 soon after his liberation by American 3rd Army troops. He said he wanted the people of the world "to know what went on in Eichmann's time. UPI TELEPHOTO-psh

-- (CHICAGO OUT)--

HXP050402-5/2/61-CHICAGO: Photo obtained by Al Moss, of Chicago, a former Nazi concentration camp prisoner, shows the execution of a Polish Jew by a German officer at a mass grave somewhere in Poland. Moss said he obtained the picture in Munich in May, 1945 soon after his liberation by American 3rd Army troops. He said he wanted the people of the world "to know what went on in Eichmann's time. UPI TELEPHOTO-psh

-- (CHICAGO OUT) --

The modern methods of scholarship that helped identify a Nazi killer

How AI, public scholarship and mass media can aid historians

KATJA HOYER

OCT 09, 2025 • PAID

53 21 8 Share

Cropped version of one of the most widely used images of the Holocaust, depicting a Jewish man about to be shot into a mass grave by a member of an SS death squad in Ukraine in 1941. Img: public domain.

At Last, a Name for the Murderous Face in a Holocaust Photo

With the help of A.I., a historian has identified the killer in a 1941 image that defined the savagery of the Nazi regime.

By Alexander Nazaryan

Published Nov. 28, 2025 Updated Dec. 2, 2025

Leer en español

Sign up for Science Times Get stories that capture the wonders of nature, the cosmos and the human body. Get it sent to your inbox.

One man kneels at the edge of a pit filled with bodies. He knows that, within moments, he will be dead. His drawn face burns with defiance. Behind him stands a uniformed, bespectacled Nazi soldier. In his extended right arm, the soldier holds a pistol, just inches from his victim's skull. A crowd of other Germans stands watching, curious but undisturbed.

This harrowing scene, captured in a 1941 photograph known as "The Last Jew in Vinnitsa," became an iconic image of the Holocaust for the way it captured the banal savagery of mass slaughter. But for decades, nobody could answer the most basic question the photograph posed: Who were these two men?

That mystery was partly solved last month by Jürgen Matthäus, who recently retired from his post as the head of research at the U.S. Holocaust Memorial Museum in Washington, D.C. According to an article he wrote for the September issue of The Journal of Historical Studies, a German-language publication, the killer was Jakobus Onnen, 34, a former teacher from the town of Tichelwarf, near the German border with the Netherlands. After one of Mr. Onnen's living relatives provided Dr. Matthäus with family photos, an artificial intelligence tool made the match with 99.9 percent confidence.

The photo was brought to light by a Holocaust survivor, Al Moss, during the trial of the Nazi official Adolf Eichmann. Associated Press

"It's just stunning," said Christopher R. Browning, a scho
written several books about the Holocaust. Dr. Browning
rare for Holocaust photographs to contain so much detail
perpetrators and victims alike. "That's why the photograp
powerful."

Historians have long struggled to understand the psycho
makeup of the Holocaust's perpetrators, some of whom w
educated, prosperous professionals in early middle age, a
fanatical young men. In postwar trials, they claimed that
no antisemitic sentiments.

Dr. Browning's 1992 book "Ordinary Men" upended how s
understand the Nazi henchmen who murdered six millio
millions of other people they considered opponents, inclu
homosexuals, communists and Jehovah's Witnesses. Imb
of propaganda and discouraged from independent though
them committed genocide out of what they perversely be
professional obligation.

Jürgen Matthäus

Judenmord in Berdyčiv

Deutungsfortschritte und Erkenntnisgrenzen im Umgang mit einem ikonischen Holocaust-Foto

Eine Forschungsnotiz in der Zeitschrift *Holocaust and Genocide Studies* (HGS), in der ich Anfang 2024 zu einem der bekanntesten und am breitesten publizierten Holocaust-Fotos (siehe die Abbildung auf der nächsten Seite) anhand bisher unbekannter Quellen neue Einblicke bieten konnte, besprach der Historiker Sven Felix Kellerhoff in einem Beitrag der Tageszeitung *Die Welt* unter der Überschrift „Diese Bildikone des Judenmordes ist endlich entschlüsselt."[1] Das trifft ein Stück weit zu; dennoch ist auch geschichtliche Erkenntnis, die Türen zum besseren Verständnis öffnet, immer nur ein Anfang im Prozess der Annäherung an historische Realität. Dass das Foto über die nun mögliche Identifikation von Tatort und Tatzeit – die ukrainische Stadt Berdyčiv (dt.: Berditschew) am 28. Juli 1941 – nach wie vor historische Dechiffrierarbeit erfordert, zeigten Zuschriften von Lesern des Artikels, die mehr über den Hintergrund der Mordszene wissen wollten oder sich spekulativ zu Täter und Tat äußerten.

Zumindest an der Einheitszugehörigkeit des Schützen bestand von Beginn an wenig Zweifel: Seine Uniform wies ihn als SS-Angehörigen im Rang eines Unteroffiziers (SS-Unterscharführer) aus, wahrscheinlich in den Reihen einer Einsatzgruppe der Sicherheitspolizei und des SD – auf den Tatort bezogen: eines Kommandos der Einsatzgruppe C, die mit Beginn des deutschen Angriffs auf die Sowjetunion bis zum Frühjahr 1942 in der Ukraine mehr als 100 000 Zivilisten, in erster Linie Juden, ermordete.[2]

1 Sven Felix Kellerhoff, Diese Bildikone des Judenmordes ist endlich entschlüsselt, in: Die Welt 3. 1. 2024, https://www.welt.de/geschichte/article249280988/Holocaust-Diese-Bildikone-des-Judenmordes-ist-endlich-entschluesselt.html. Ich danke Martin Cüppers, Raimond Hoffmann, Anders Hast (Centre for Image Analysis, Uppsala University, Schweden), Annique Mossou und besonders Yorck Olaf Schumacher mit den Bellingcat Discord Community-Mitgliedern Aeryn, Lilittee und Subtle Knife für ihre Hilfe bei den Recherchen zu diesem Text und für Kommentare zum Manuskript.

2 Siehe Dieter Pohl, Die Einsatzgruppe C 1941/42, in: Peter Klein (Hrsg.), Die Einsatzgruppen in der besetzten Sowjetunion 1941/42. Die Tätigkeits- und Lageberichte des Chefs der Sicherheitspolizei und des SD, Berlin 1997, S. 71–87; Klaus-Michael Mallmann/Andrej Angrick/Jürgen Matthäus/Martin Cüppers u. a. (Hrsg.), Deutsche Berichte aus dem Osten. Dokumente der Einsatzgruppen in der Sowjetunion, 3 Bde., Darmstadt 2011–2014; Christian Schmittwilken,

MENU

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Learn About
THE HOLOCAUST

Remember
SURVIVORS AND VICTIMS

Confront
GENOCIDE | ANTISEMITISM

SEARCH

WHO DID THE NAZIS TARGET?

Nazis persecuted different groups based on racist and nationalist ideology.

HOLOCAUST ENCYCLOPEDIA

INTRODUCTION TO THE HOLOCAUST

RESOURCES FOR EDUCATORS

Walter Materna papers

Document | ✔ Digitized | Accession Number: 2021.159.1

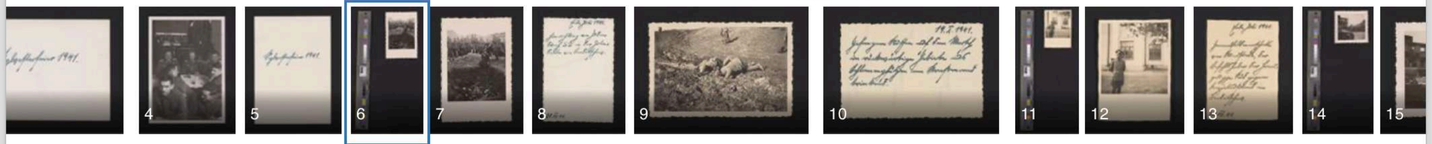
Document | Overview | Physical Details | Rights & Restrictions | Keywords & Subjects | Administrative Notes | SEARCH THE RECORD

Walter Materna papers

FILE 1: PHOTOGRAPHS 1941

6 of 20 • 6

Documents (39)

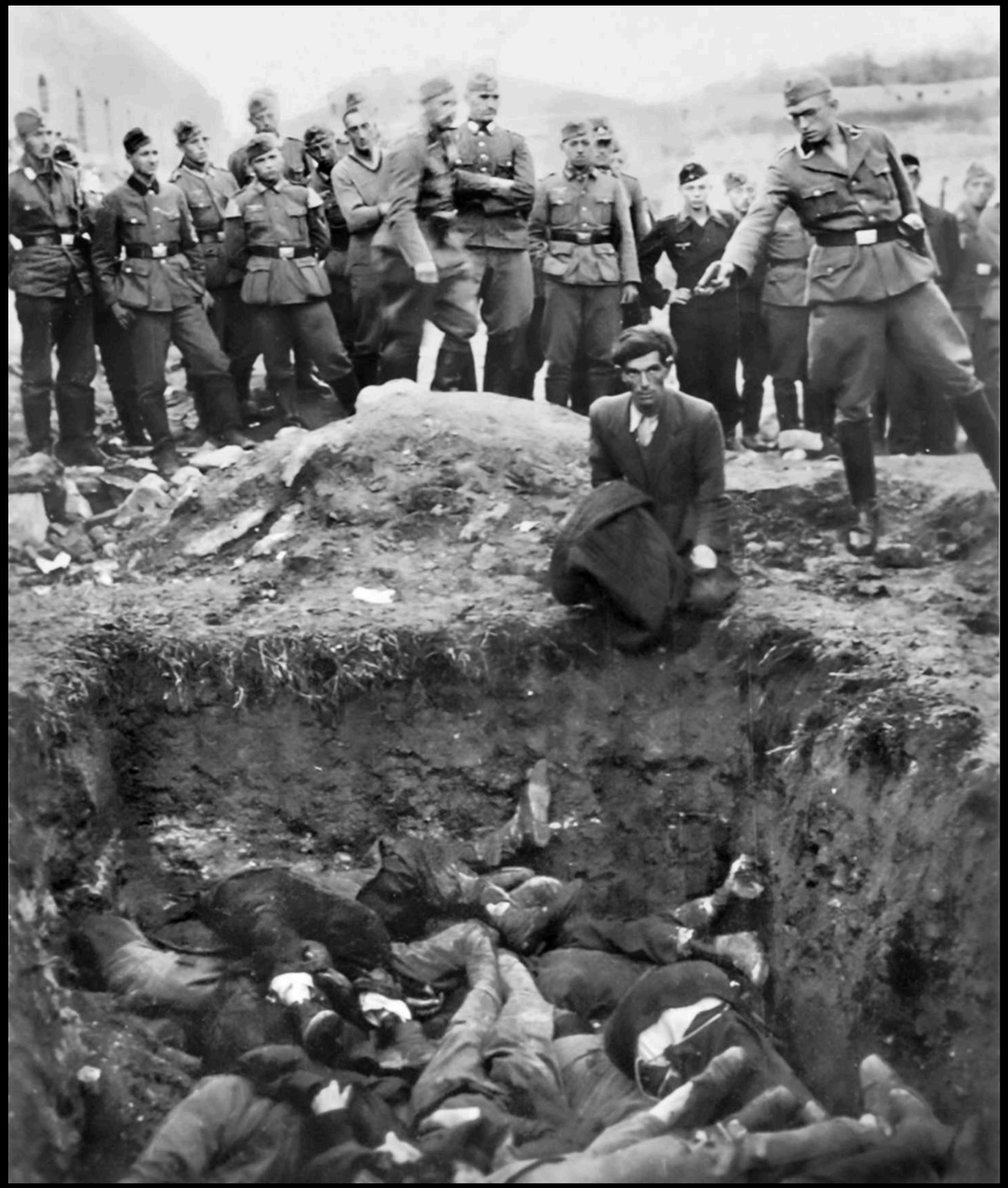
- **Series 1: World War I Diaries 1916-1930**
  - File 1: Vol. 1 1917
  - File 2: Vol. 1, loose material Circa 1916-1930
  - File 3: Vol. 3 Circa 1917-1918
  - File 3: Vol. 3, loose material Circa 1917-1918
  - File 4: Vol. 4 1918
- **Series 2: World War II Diaries 1940-1951**
- **Series 3: World War II Photographs 1941**
  - File 1: Photographs 1941
- **Series 4: Booklets and ledgers Circa 1925-1969**

Overview

Description

The Walter Materna papers include Materna's World War I diaries (volumes 1, 3, and 4), World War II diaries (volumes 1-3, 5-10, 13-17), additional World War II photographs, nine volumes of miscellaneous booklets and ledgers, and loose materials that had been inserted between the pages of the diaries and volumes.

Materna's World War II diaries describe events in Poland (Generalgouvernement), Ukraine (Kharkiv, Berdychiv, Donetsk, Dnipro), and Russia (Voronezh, Livny). The diaries include numerous antisemitic statements and descriptions of local Jewish populations by Materna, including a description of a mass shooting of Jews inside the citadel of Berditchev (Berdychiv) dated July 28, 1941. The diaries also include a description of an execution by martial law of non-Jewish civilians over which Materna presided as the rank highest officer of his unit. The diaries include inserted World War II and immediate post-war materials such as clippings, leaflets, photographs, programs, telegrams, and personal documents.

Erschießung von Juden durch die SS in der Zitadelle Berditschew

28. Juli 1941

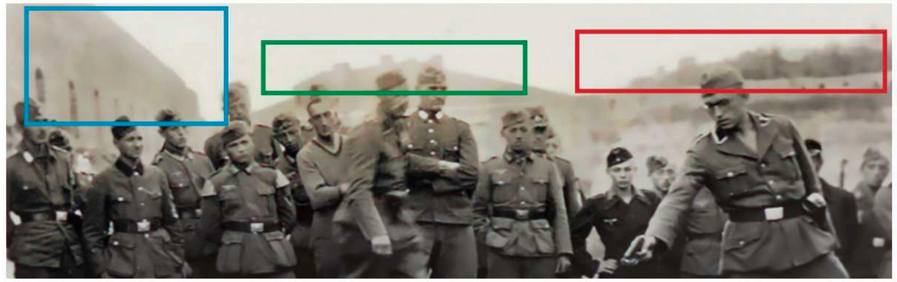

Abb. 1: Originalbild mit Identifizierungsmerkmalen

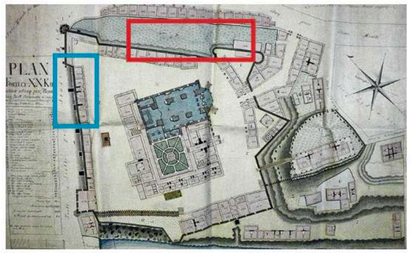

Abb. 2: Plan der Zitadelle von 1817
© Wikimedia Commons CC BY-SA 4.0 | Autor: Vi Ko

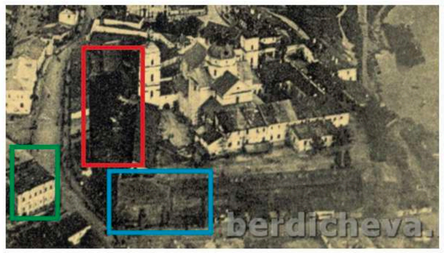

Abb. 3: Historisches Luftbild, ca. 1939
© https://berdicheva.net/

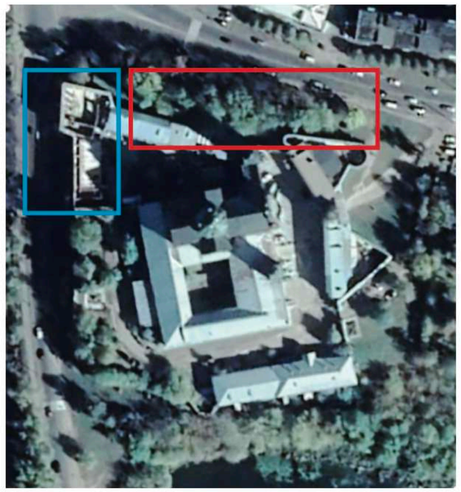
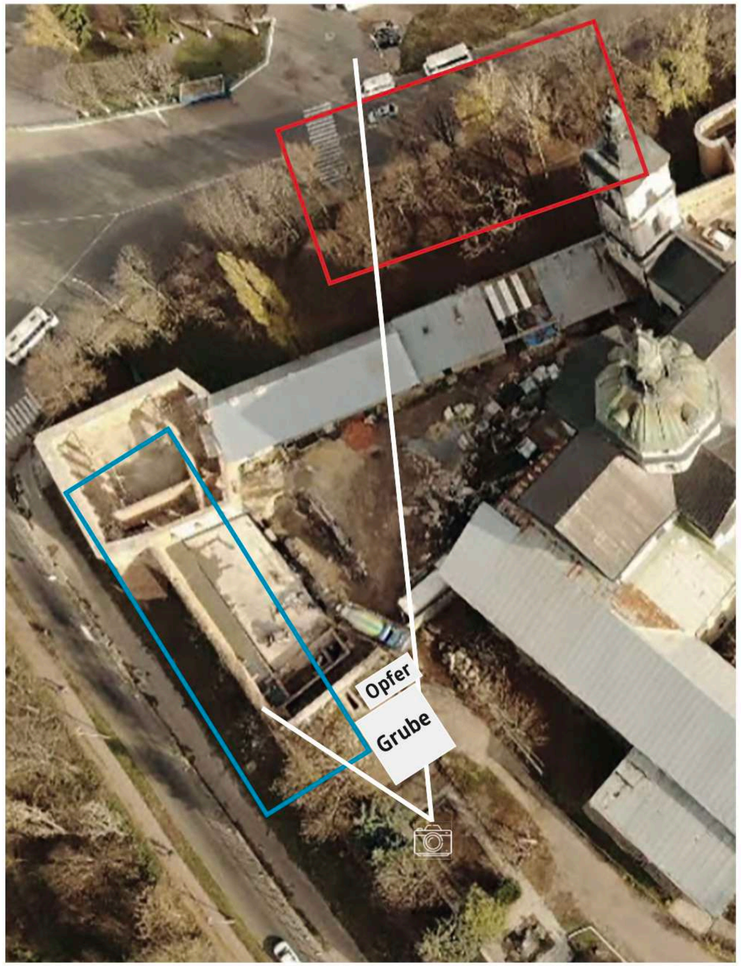

Abb. 4: Aktuelles Luftbild © Google Earth 2025

JÜRGEN MATTHÄUS: JUDENMORD IN BERDYČIV – ABBILDUNGEN

© Google Maps 2019

Abb. 5: Aktuelles Luftbild mit den Identifizierungsmerkmalen (**rote**, **grüne**, **blaue** Linie) und der wahrscheinlichen Position der Grube in der Zitadelle, der Opfer sowie dem Blickwinkel des Fotografen (weiße Linien) für das Originalbild (Abb. 1).

Das auf dem Originalbild mit **grüner** Markierung bezeichnete Haus mit den charakteristischen Schornsteinen ist hier nicht zu sehen, aber auf dem historischen Luftbild klar zu erkennen (Abb. 3, dort unten links).

Die auf den neueren Aufnahmen sichtbaren Gebäude im Bereich der Markierung mit **blauer** Linie existierten 1941 noch nicht in der aktuellen Form (vgl. Abb. 2: Plan von 1817).

Geografische Position: 49°53'52.6"N 28°34'27.2"E

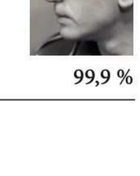

Ähnlichkeit 99,9 %

Ähnlichkeit 99,7 %

Ähnlichkeit 99,9 %

Ähnlichkeit 99,5 %

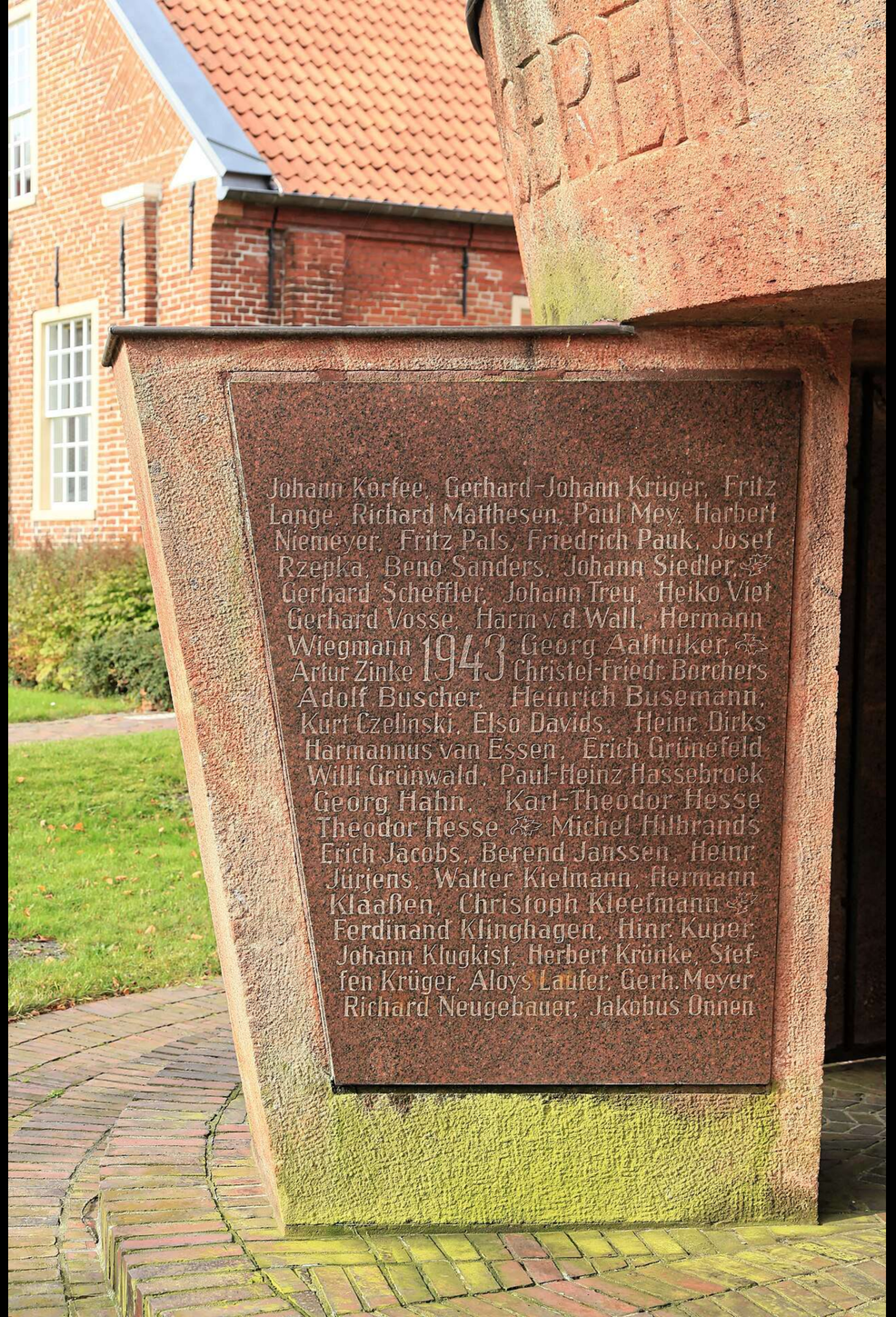
Ähnlichkeit 98,5 %

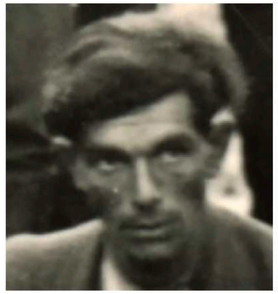

Ähnlichkeit 99,9 %

Gesichtserkennung des Schützen (oben Mitte)
anhand privater Vergleichsfotos
© AB

SS-Unterscharführer der Waffen-SS Jakobus Onnen (1906–1943)

Johann Korfee, Gerhard-Johann Krüger, Fritz
Lange, Richard Matthesen, Paul Mey, Harbert
Niemeyer, Fritz Pals, Friedrich Pauk, Josef
Rzepka, Beno Sanders, Johann Siedler,
Gerhard Scheffler, Johann Treu, Heiko Viet
Gerhard Vosse, Harm v. d. Wall, Hermann
Wiegmann 1943 Georg Aaltuiker,
Artur Zinke 1943 Christel-Friedr. Borchers
Adolf Buscher, Heinrich Busemann,
Kurt Czelinski, Elso Davids, Heinr. Dirks
Harmannus van Essen, Erich Grünefeld
Willi Grünwald, Paul-Heinz Hassebroek
Georg Hahn, Karl-Theodor Hesse
Theodor Hesse Michel Hilbrands
Erich Jacobs, Berend Janssen, Heinr.
Jürjens, Walter Kielmann, Hermann
Klaaßen, Christoph Kleefmann
Ferdinand Klinghagen, Hinr. Kuper,
Johann Klugkist, Herbert Krönke, Stef-
fen Krüger, Aloys Laufer, Gerh. Meyer,
Richard Neugebauer, Jakobus Onnen

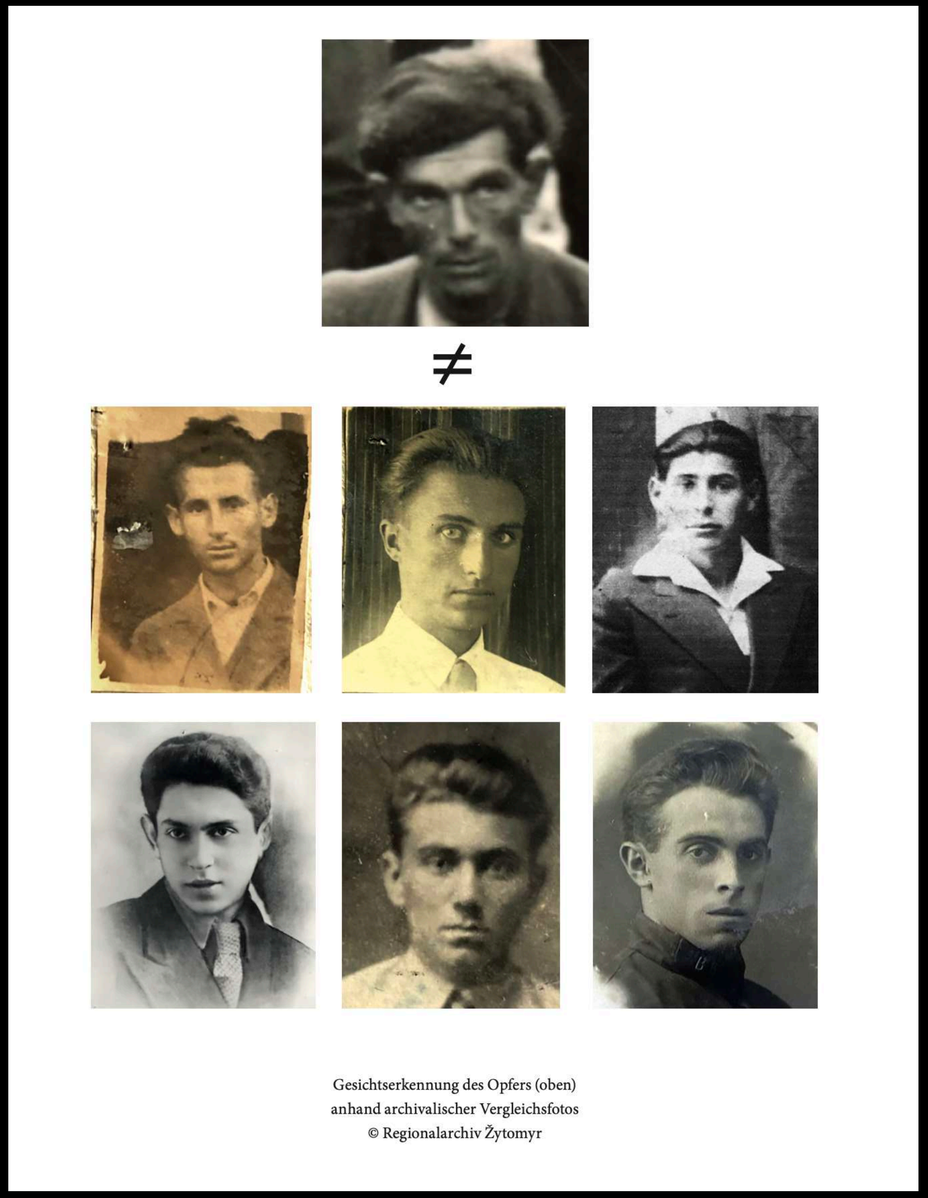
≠

Gesichtserkennung des Opfers (oben)
anhand archivalischer Vergleichsfotos
© Regionalarchiv Žytomyr

Gesichtserkennung des Opfers (oben)
anhand archivalischer Vergleichsfotos
© Regionalarchiv Žytomyr

Matthäus 2025:

"Onnens offer förblir dock namnlöst och okänt. Även om platsen för hans död kan begränsas till ett hanterbart område och dagen för hans mord kan fastställas med viss säkerhet, saknas rudimentär information om hans liv före mötet med mördaren.

Fallet illustrerar begränsningar i historisk forskning när det gäller att försöka befria en person från den reduktion till passivt offerskap som fotografen avsåg.

Ytterligare fotoanalytiska tillvägagångssätt, tvärvetenskapliga analyser av kläder, gester och särskilt mannens uttrycksfulla ansiktsuttryck, kan möjligen vara till hjälp här."

Schema DIKM01 Digital historia 7,5 hp, HT 2026

Vecka 45:

Tisdag 3/11	LUX: B129	kl. 13-15	Introduktion
Onsdag 4/11	LUX: B240	kl. 10-13	Föreläsning 1. Vad är digital historia?

Vecka 46:

Måndag 9/11	LUX: B339	kl. 10-13	Föreläsning 2. Om digitala metoder & historievetenskap
Tisdag 10/11	LUX: B339	kl. 10-12 kl. 13-15	Seminarium 1A Seminarium 1B
Onsdag 11/11	LUX: B352	kl. 10-13	Föreläsning 3. Digitalt kulturarv & forskningsprogrammet Digarv

Vecka 47:

Tisdag 17/11	LUX: B240	kl. 13-16	Föreläsning 4. Digitaliseringens specifictet & forskningsprojektet Digitala modeller
Torsdag 19/11	LUX: B352 LUX: B339	kl. 10-12 kl. 13-15	Seminarium 2A Seminarium 2B
Fredag 20/11	LUX: B352	kl. 10-13	Föreläsning 5. Historievetenskapens digitala gränssnitt & exemplet *Journal of Digital History*

Vecka 48:

Måndag 23/11	LUX: B240	kl. 10-13	Föreläsning 6. Riksdagens mediehistoria & forskningsprojektet Välfärdsstaten analyserad
Tisdag 24/11	LUX: B251	kl. 13-16	Föreläsning 7. Generativ AI & forskningsprojektet Moderna tider 1936

Vecka 49:

Måndag 30/11		kl. 08-11	Salskrivning (Skrivsal MA 9, Sölvegatan 20)

Föreläsningar & kurslitteratur

> introduktion & sju föreläsningar
> två textseminarier (halvklass)

> en salstenta

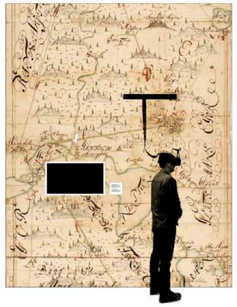
DIKM01 Digital historia – en osedvanligt forskningsorienterad masterkurs ...

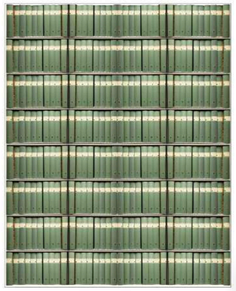

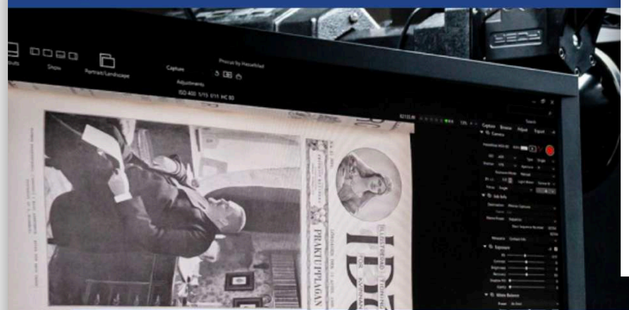
DIGITALA MODELLER

Teknikhistoria och digitaliseringens specificitet · RED. JENNY ATTEMARK-GILLGREN & PELLE SNICKARS

LUNDS UNIVERSITET

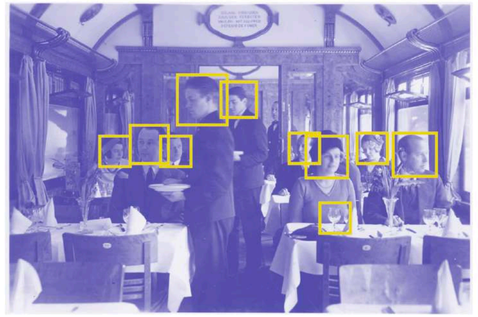
SwePrint – digitiserat svenskt tryck

SwePrint är en ny infrastruktur som under de kommande fem åren avser att bygga upp en nationell digital infrastruktur som ger tillgång till stora mängder svenskt tryck, både som enstaka böcker och kurerade datamängder. Syftet är att stödja all forskning som inbegriper analys av svenskt tryck genom att etablera en digital plattform, massdigitisera svenskt tryck och aggregera och samla in tidigare digitiserat textmaterial. SwePrint kommer att säkerställa lättillgänglig och förenklad forskartillgång till både äldre tryck och mer samtida böcker – inklusive hantering av rättighetsfrågor – på en gemensam plattform. Infrastrukturen kommer också att erbjuda stöd för avancerade digitala analysmetoder.

SwePrint finansieras till hälften av Vetenskapsrådet och av ett konsortium bestående av universiteten i Lund, Umeå, Uppsala, Stockholm och Göteborg, samt Kungliga biblioteket (KB). Svenska Akademien stödjer också SwePrint finansiellt. Infrastrukturen leds av Lunds universitet; den är förlagd till KB (och datalaboratoriet KB-labb), samt till respektive universitetsbibliotek.

MODERNA TIDER 1936

Blogg
Om forskningsprojektet
Dataset
Medverkande
Publikationer & resultat
In English

Vad ser och hör samtida algoritmer för mönsterigenkänning när de appliceras på mediehistoriskt källmaterial?

All historieskrivning kräver tolkningsarbete, men vilka algoritmiska uttolkningar av det förflutna åstadkommer mjukvara? Moderna tider 1936 är ett empiriskt orienterat forskningsprojekt som studerar hur maskiner tolkar vardagliga modernitetssymboler i medialt arkivmaterial från 1936.

Med utgångspunkt i fotografiska och audiovisuella samlingar analyserar projektet hur modernt Sverige egentligen var, samtidigt som det utforskar hur datadrivna metoder kan hjälpa oss förstå modernitetens historia på nya sätt.

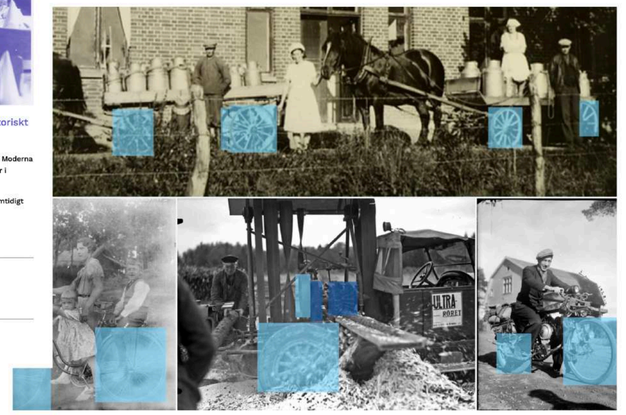
LÄS MER →

20 MAR 2024
SYNTETISK MEDIEHISTORIA

9 NOV 2023
MODERNA TIDER 1936 PÅ FLICKR

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

LUNDS UNIVERSITET

... alla föreläsningar finns att ladda ned som PDF på min sajt:

pellesnickars.se

Pelle Snickars

Blogg Artiklar & bokkapitel Böcker Arkiv Kontakt In English

Kontakt

E-post: pelle.snickars [at] kultur.lu.se
Mobil: 073 047 35 18

Nuvarande arbetsadress:
Lunds universitet
LUX Institutionen för kulturvetenskaper
22100 Lund

Fritt fotografi att använda i press och media på mig finns här:

Om Pelle

Pelle Snickars är professor i digitala kulturer vid Lunds universitet. All information på denna sajt (som exempelvis böcker och artiklar) är CC-licensierad – erkännande, icke-kommersiell, inga bearbetningar 3.0 – använd och sprid gärna mina texter.

Aktuella projekt

Moderna tider 1936 (Riksbankens jubileumsfond) – mer information på projektsajten Modernatider1936.

DIGARV – Digitalisering och tillgängliggörande av kulturarvssamlingar (som jag koordinerar med professor Anna Näslund) – mer information på projektsajten DIGARV.

Bokserien Mediehistoriskt arkiv

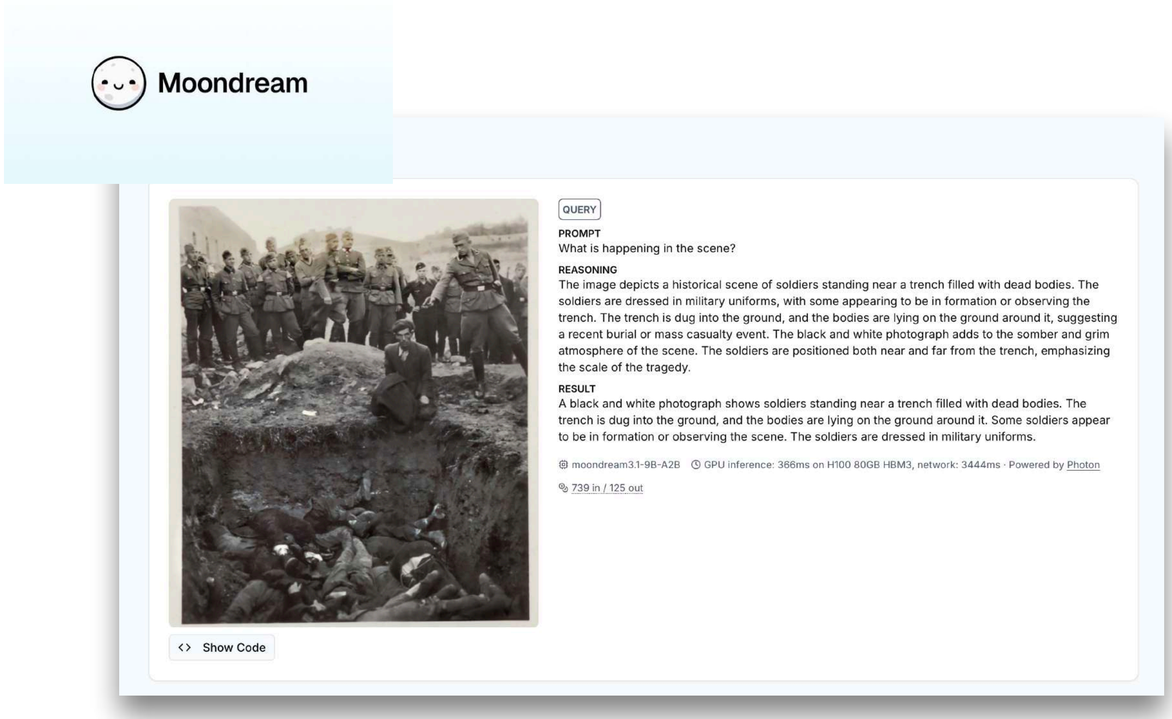
RSS

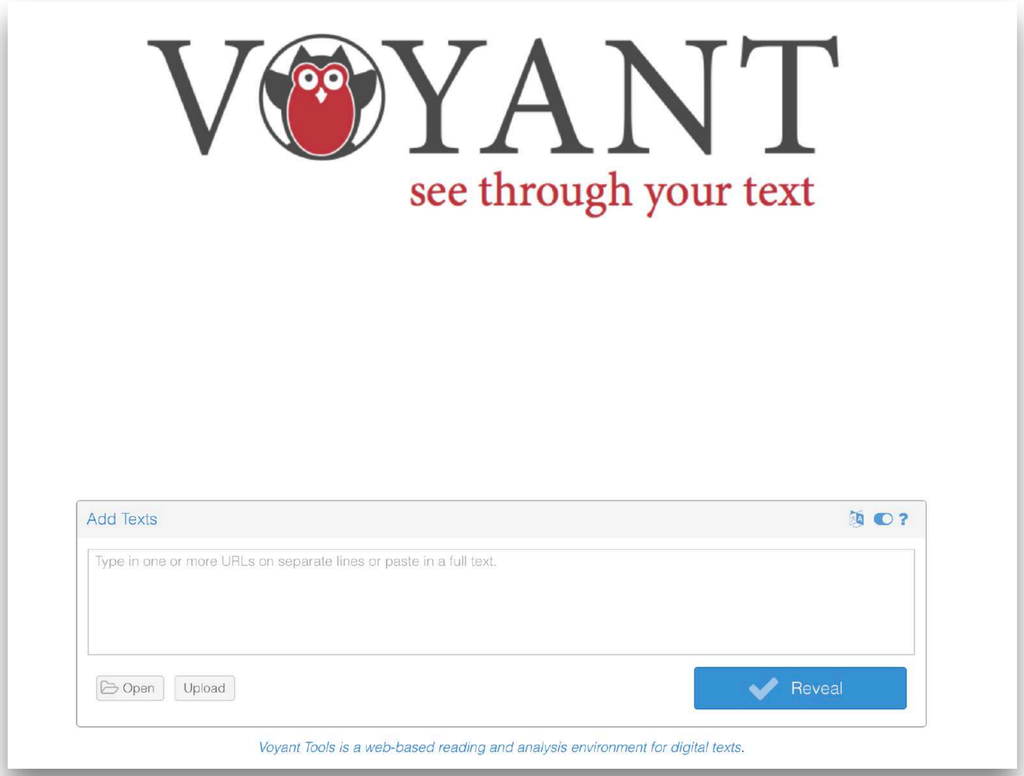
Vill du prenumerera på denna blogg? Du har RSS-flödet här.

... ta alltid med era datorer!

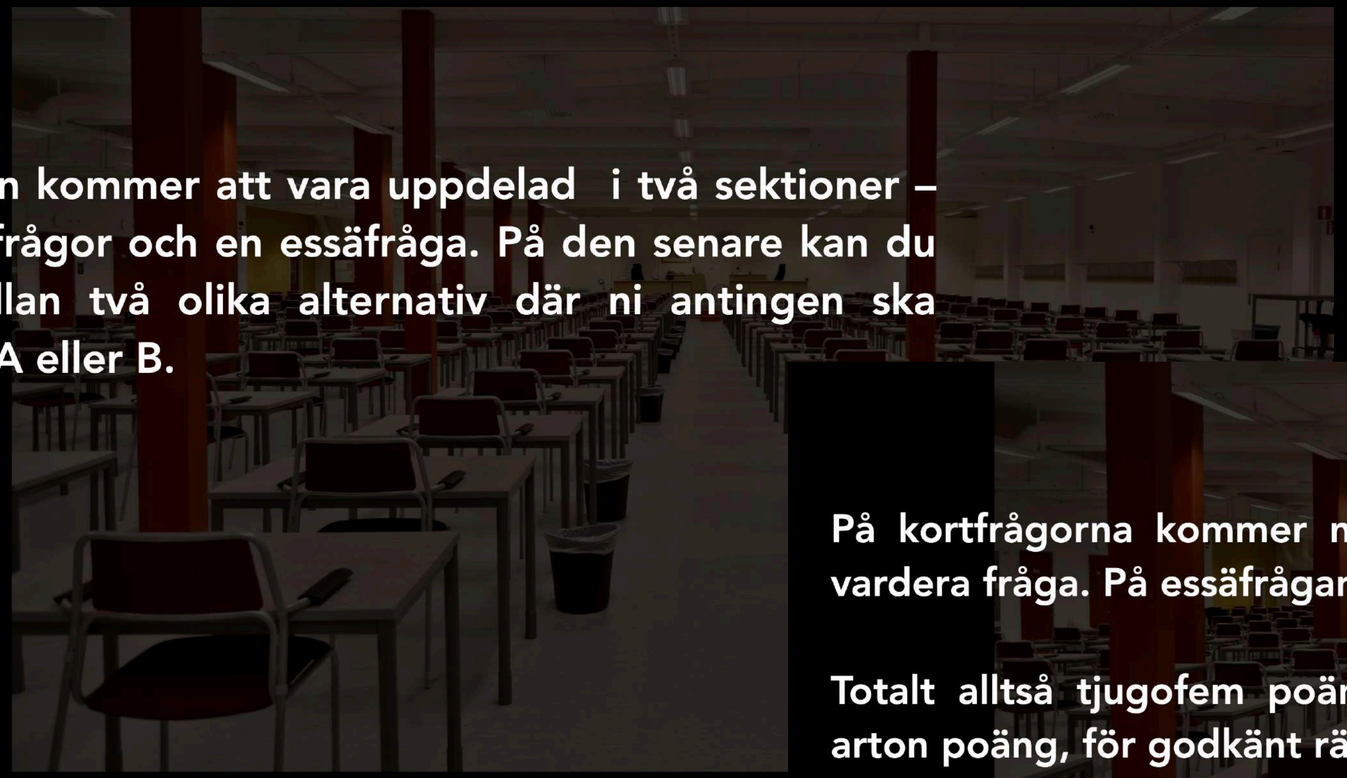

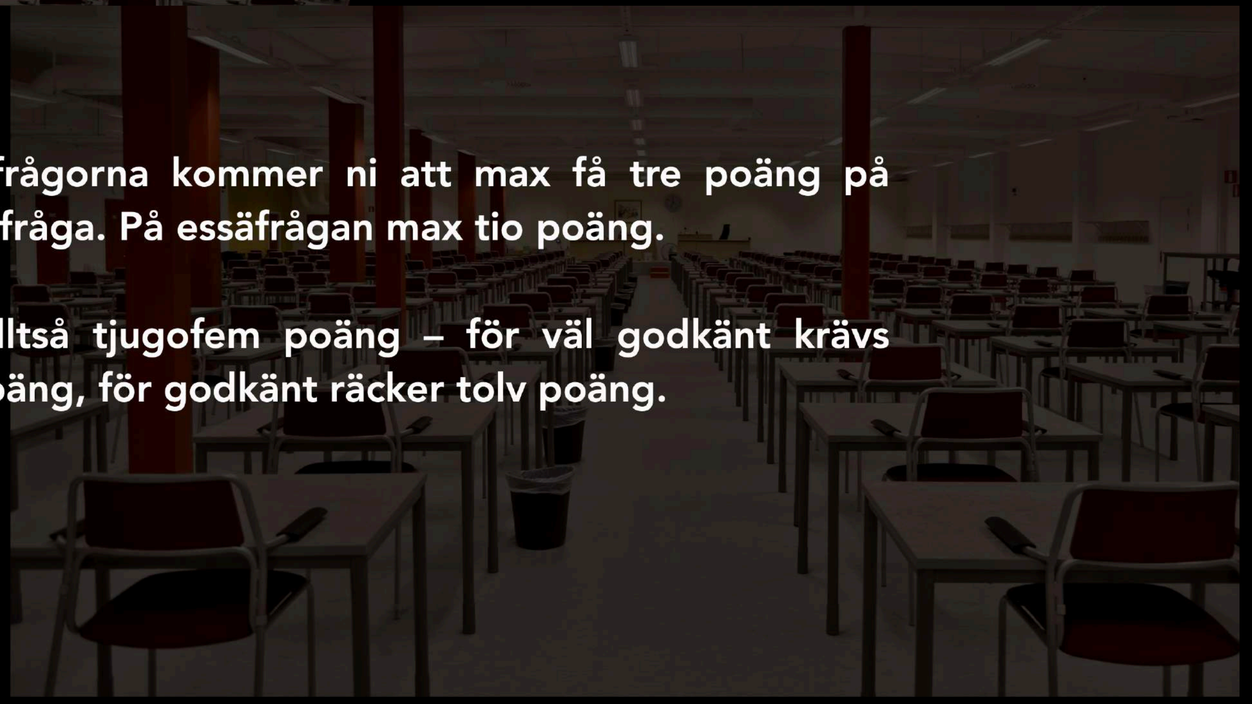

... tämligen långa tre-timmars-föreläsningar – men med praktiska moment ...

Examination

Salstentan kommer att vara uppdelad i två sektioner – fem kortfrågor och en essäfråga. På den senare kan du välja mellan två olika alternativ där ni antingen ska svara på A eller B.

På kortfrågorna kommer ni att max få tre poäng på vardera fråga. På essäfrågan max tio poäng.

Totalt alltså tjugofem poäng – för väl godkänt krävs arton poäng, för godkänt räcker tolv poäng.

... vi återkommer till salstentan på sista föreläsningen 24/11

Kurslitteratur

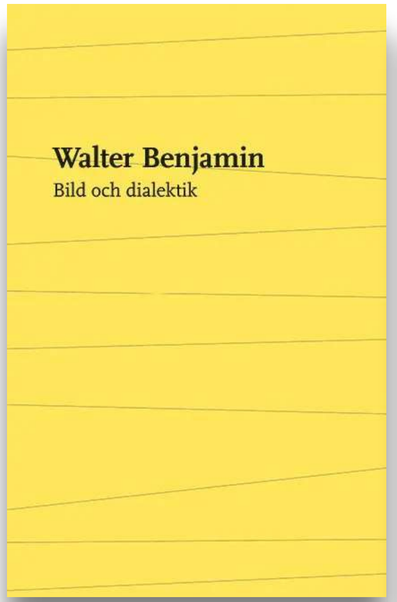

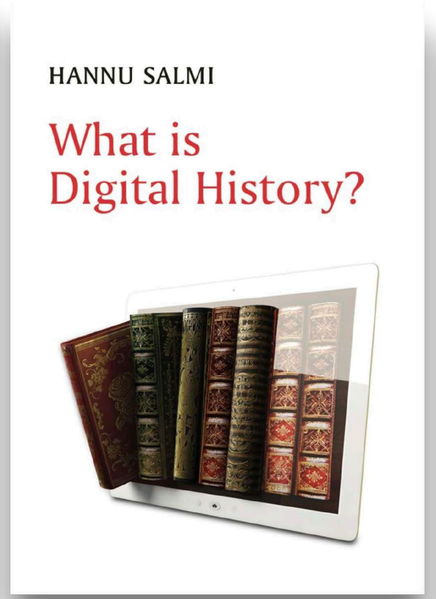

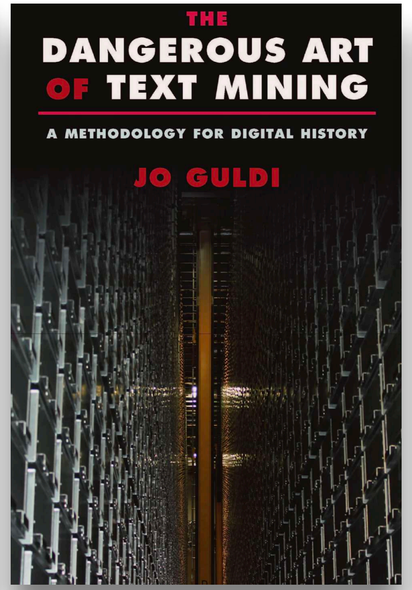

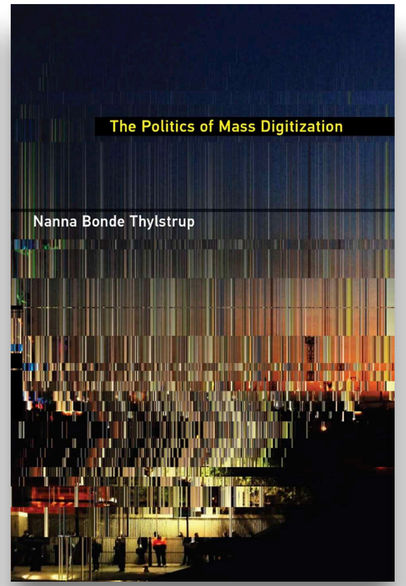

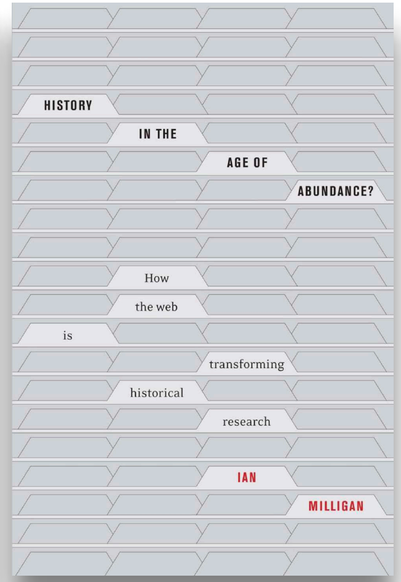
RIKSDAGEN

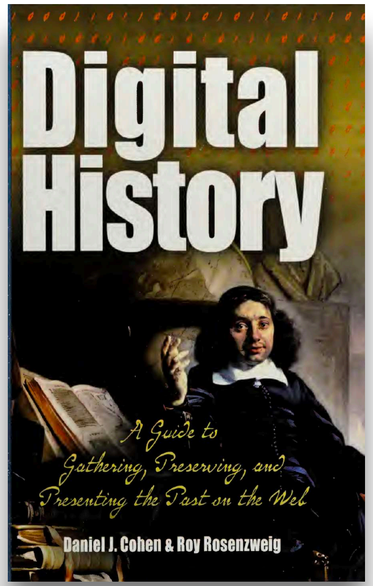

... kan ju förstås också inhandlas i fysiska format ....

Syntax error

Thematic Issue AI & history, *Journal of Digital History* nr 8 (kommande) höst 2026

Syntax error

~~**Thematic Issue AI & history**, *Journal of Digital History* nr 8 (kommande) höst 2026~~

Syntax error

~~**Thematic Issue AI & history**, *Journal of Digital History* nr 8~~
~~(kommande) höst 2026~~

DIKM01 – tre artiklar online

Andreas Fickers & Frédéric Clavert, "On pyramids, prisms, and scalable reading", *Journal of Digital History* nr 1, 2021 – https://journalofdigitalhistory.org/en/article/jXupS3QAeNgb

Programming Historian: Computer Vision for the Humanities: An Introduction to Deep Learning for Image Classification (2022) – https://programminghistorian.org/en/lessons/computer-vision-deep-learning-pt1

Maximilian C. Teich, "Debates on a Burden: Exploring the Connotations of the Wehrmacht in Post-War German Politics", *Journal of Digital History* nr 1, 2025 – https://journalofdigitalhistory.org/en/article/BHmHNQKJaSWT

Läsanvisningar

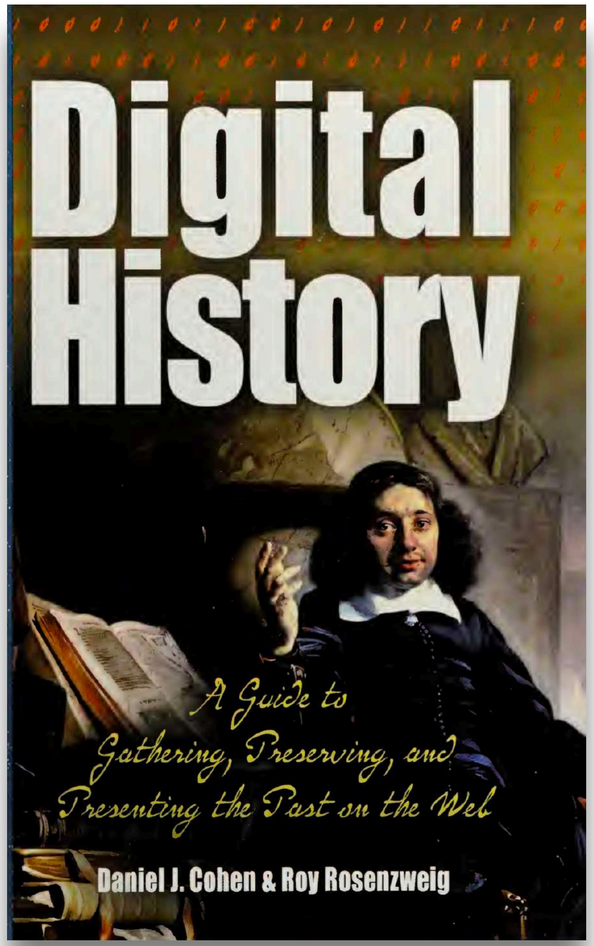

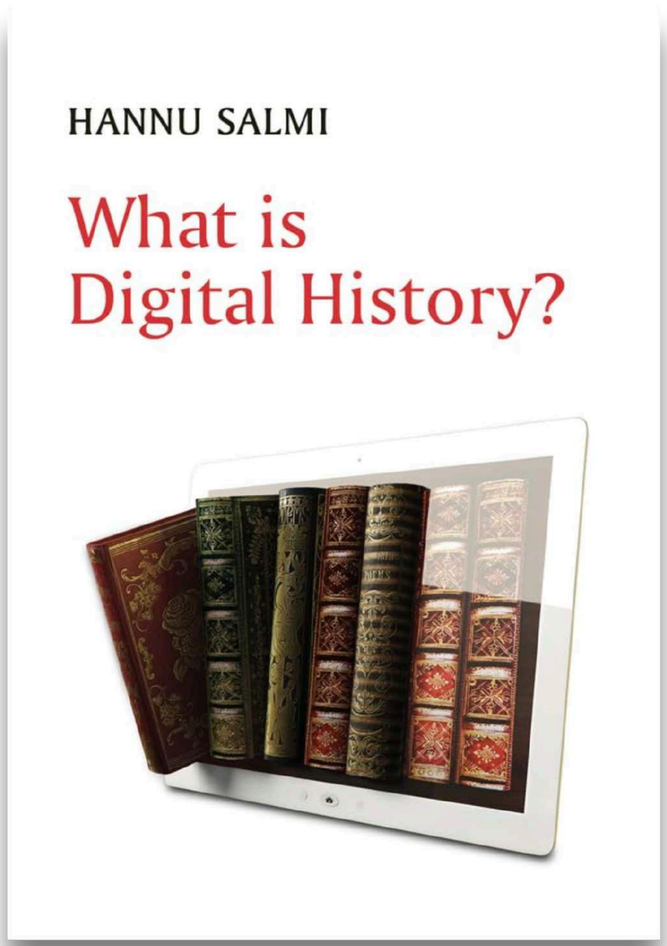
Läsanvisningar & föreläsningar

Kurslitteratur kommer förstås att ligga till grund för kursen – och jag kommer **att introducera de flesta texter på en eller annan föreläsning**. Vad som följer är tentativa läsanvisningar – det är förstås bra att förbereda sig ...

Sidanvisningar för all kurslitteratur återfinns alltså i denna introduktion (ladda ned som PDF).

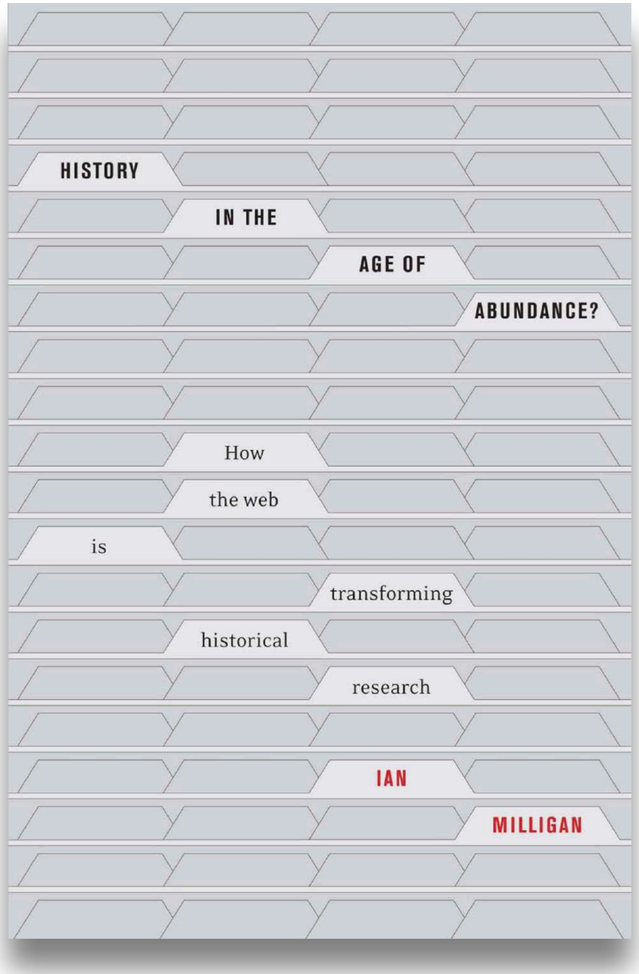
Föreläsning 1. Vad är digital historia?

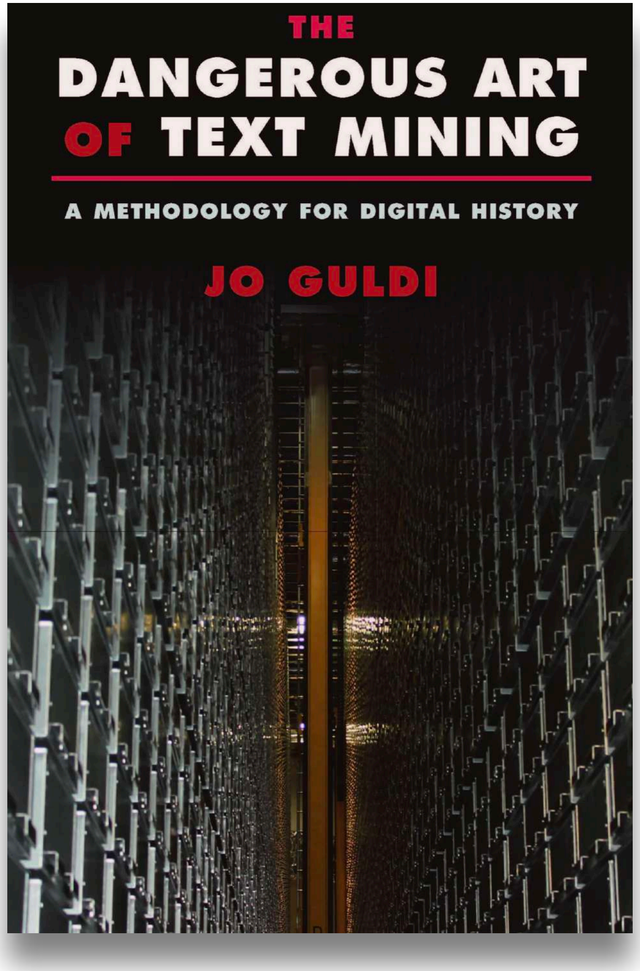

introduktion

Föreläsning 2. Om digitala metoder & historievetenskap

s. 1–105

s. 1–100

Seminarium 1A & 1B.

100 miljoner ord

Reflektioner kring forskningsarbete med storskaliga textuella dataset som historisk empiri

PELLE SNICKARS *Lunds universitet*

I forskningsprojektet "Välfärdsstaten analyserad" (1945–1989) arbetar vi med olika typer av algoritmisk textanalys av storskalig empiri från politikens sfär (digitaliserat riksdagstryck och statliga offentliga utredningar under perioden), dagspress och skönlitteratur. Svensk efterkrigstid är en väl utforskad period, men genom att applicera digitala metoder på kurerade dataset kan politikens, nyhetsmediernas och kulturens sfärer granskas på nytt. I artikeln presenteras vår digitala historieforskning, men fokus ligger främst på erfarenheter och reflektioner kring det praktiska hantverket med att arbeta med storskalig empiri, på iordningställande av dataset och datakurering, samt de möjligheter och tillkortakommanden som sådana forskningspraktiker inbegriper.

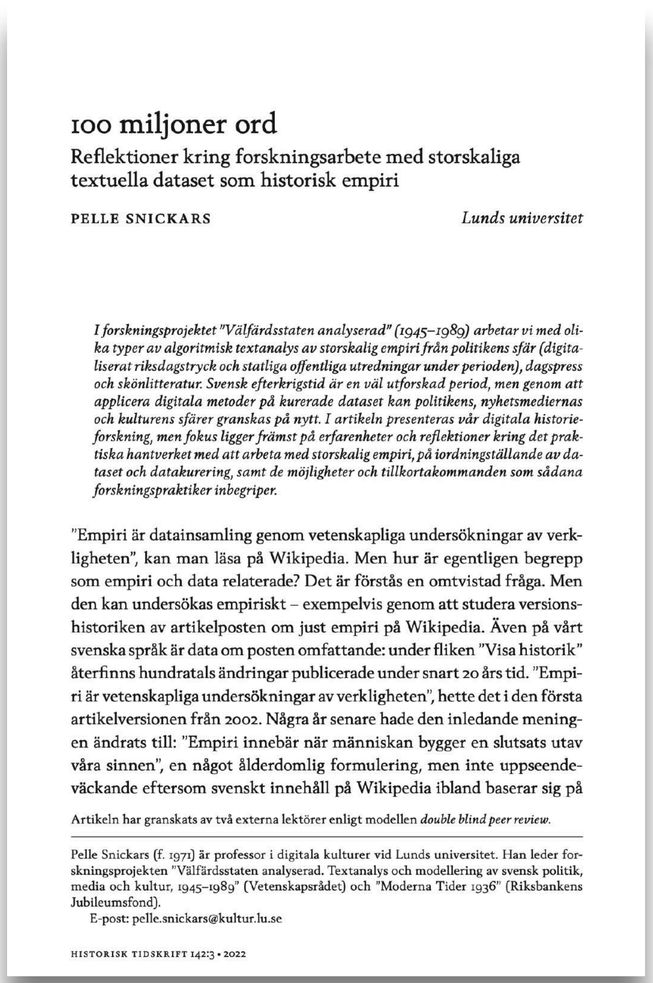
"Empiri är datainsamling genom vetenskapliga undersökningar av verkligheten", kan man läsa på Wikipedia. Men hur är egentligen begrepp som empiri och data relaterade? Det är förstås en omtvistad fråga. Men den kan undersökas empiriskt – exempelvis genom att studera versionshistoriken av artikelposten om just empiri på Wikipedia. Även på vårt svenska språk är data om posten omfattande: under fliken "Visa historik" återfinns hundratals ändringar publicerade under snart 20 års tid. "Empiri är vetenskapliga undersökningar av verkligheten", hette det i den första artikelversionen från 2002. Några år senare hade den inledande meningen ändrats till: "Empiri innebär när människan bygger en slutsats utav våra sinnen", en något ålderdomlig formulering, men inte uppseendeväckande eftersom svenskt innehåll på Wikipedia ibland baserar sig på

Artikeln har granskats av två externa lektörer enligt modellen *double blind peer review*.

Pelle Snickars (f. 1971) är professor i digitala kulturer vid Lunds universitet. Han leder forskningsprojekten "Välfärdsstaten analyserad. Textanalys och modellering av svensk politik, media och kultur, 1945–1989" (Vetenskapsrådet) och "Moderna Tider 1936" (Riksbankens Jubileumsfond).
E-post: pelle.snickars@kultur.lu.se

AI-test-seminarium

Seminarium 1A & 1B.

100 miljoner ord

Reflektioner kring forskningsarbete med storskaliga textuella dataset som historisk empiri

PELLE SNICKARS *Lunds universitet*

I forskningsprojektet "Välfärdsstaten analyserad" (1945–1989) arbetar vi med olika typer av algoritmisk textanalys av storskalig empiri från politikens sfär (digitaliserat riksdagstryck och statliga offentliga utredningar under perioden), dagspress och skönlitteratur. Svensk efterkrigstid är en väl utforskad period, men genom att applicera digitala metoder på kurerade dataset kan politikens, nyhetsmediernas och kulturens sfärer granskas på nytt. I artikeln presenteras vår digitala historieforskning, men fokus ligger främst på erfarenheter och reflektioner kring det praktiska hantverket med att arbeta med storskalig empiri, på iordningställande av dataset och datakurering, samt de möjligheter och tillkortakommanden som sådana forskningspraktiker inbegriper.

"Empiri är datainsamling genom vetenskapliga undersökningar av verkligheten", kan man läsa på Wikipedia. Men hur är egentligen begrepp som empiri och data relaterade? Det är förstås en omtvistad fråga. Men den kan undersökas empiriskt – exempelvis genom att studera versionshistoriken av artikelposten om just empiri på Wikipedia. Även på vårt svenska språk är data om posten omfattande: under fliken "Visa historik" återfinns hundratals ändringar publicerade under snart 20 års tid. "Empiri är vetenskapliga undersökningar av verkligheten", hette det i den första artikelversionen från 2002. Några år senare hade den inledande meningen ändrats till: "Empiri innebär när människan bygger en slutsats utav våra sinnen", en något ålderdomlig formulering, men inte uppseendeväckande eftersom svenskt innehåll på Wikipedia ibland baserar sig på

Artikeln har granskats av två externa lektörer enligt modellen *double blind peer review*.

Pelle Snickars (f. 1971) är professor i digitala kulturer vid Lunds universitet. Han leder forskningsprojekten "Välfärdsstaten analyserad. Textanalys och modellering av svensk politik, media och kultur, 1945–1989" (Vetenskapsrådet) och "Moderna Tider 1936" (Riksbankens Jubileumsfond).
E-post: pelle.snickars@kultur.lu.se

ChatGPT

Gemini

Claude

Från chiffer till klartext?

Temamodellering av statliga offentliga utredningar 1945–1989

Pelle Snickars

Det var en gång för länge sedan som datamaskinen uppfanns, "därmed inleddes en ny epok". Inledningsraderna i Olof Johannessons *Sagan om den stora datamaskinen. En vision* (1966) har visat sig vara närmast profetiska. Dataålderns ankomst innebar en lika snabb som "fantastisk utveckling som omvandlat de primitiva fördatiska samhällena och sammansmält dem till vår tids fulländade organisation", där "teletotal" länkade samtman alla "dator" i ett nätverk. Johannessons vision var visserligen en övendrift, en sorts datadystopi där datorna tagit makten efter en katastrof. En "vacker dag strejkade teletotalen", den superdator som styrde allt. Därefter utbröt panik: all ström försvann. Först genom assistans från "tyrndkolonier" kunde datorna helt överta herraväldet.

Utan skönlitteraturens spegling av kultur och samhälle är det svårt att få korn på den tid som varit (eller kommer). Men hos Johannesson skvallrade rubriker som "Datan automatiseras" och "Datastyrd dataservice" om att de formulerats på 1960-talet; automatisk databehandling var ett av dåtidens modeord. Ändå var Johannessons berättelse ovanligt framsynt. Förmodligen var berättaren själv "en data", som funderade över "problemet människan". Men säker kan man inte vara. "När en historiker nått fram till sin egen tid, blir han rimligen liggande ned pennan": att forrsätta är "att spekulera om framtiden". Men det var förstås det som Olof Johannesson – ett *nom de plume* för fysikern (och senare Nobelpristagaren) Hannes Alfvén – ägnade sig åt.[1]

1987 gav det lilla förlaget Pilgrim Press ut en nyutgåva av *Sagan om den stora datamaskinen* som då sedan länge varit slutsåld. Den innehöll ett nytt efterord av Alfvén, skriven vid en tidpunkt då persondatorn blivit alltmer populär. Alfvén såg tillbaka på den framtidsvision han en gång formulerat. Sommaren 1966 hade han suttit "i en liten stuga på Västkusten" och börjat skriva på en saga för ett av barnbarnen. Det märkliga var att ett slags datalogisk tänkande så sakteliga hade smugit sig på och tagit över berättelsen. För Alfvén var det därför "nog inte helt klart" om Johannesson i slutet av boken var "en människa, en data eller en hybrid" – en sorts robotskrivikle. Men Alfvén påpekade också att hans vision inte bara var *science fiction*; den

1 Olof Johannesson [Hannes Alfvén], *Sagan om den stora datamaskinen. En vision*, Stockholm 1966, s. 9, 137.

Media History, 2022
https://doi.org/10.1080/13688804.2022.2079484

MODELING MEDIA HISTORY

On topic models of Swedish media politics 1945–1989

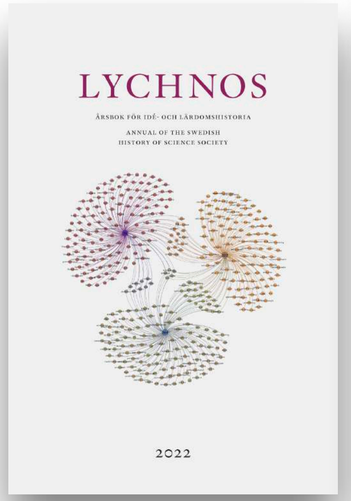
Pelle Snickars

In an explorative manner, this article uses a data-driven digital history set-up to focus on media political issues in Sweden during the second half of the twentieth century. By distant reading and topic modeling a dataset of 3100 Swedish Government Official Reports between 1941 and 1989 – a corpus of some 67 million tokens – the article gives a new perspective of how the Swedish state examined and discussed media in general and media politics in particular. Topic modeling is a computational method to study latent themes or discourses in a dataset by accentuating words that tend to co-occur and together create different topics. Via a computational interrogation of the dataset in a Jupyter Lab environment a number of media topics can be detected. They include the most common words for each media topic, but also reveal temporal periodizations when media political issues were foremost discussed as well as other societal topics that media was related to.

KEYWORDS digital media history; media politics; Swedish Government Official Reports; topic modeling; digital humanities

The scale of empirical material used among media historians has usually been small—some would even say tiny. A bunch of newspapers, maybe a few books or a small body of films, radio or television programs, perhaps part of a broadcast archive, have been compiled to act as empirical evidence and verification of one's reasoning. Archival research is frequently tedious—but also anecdotal; qualitative humanistic research practices can be haphazard. Most media historians (but far from all) have consequently refrained from scaling-up the nature of their arguments towards more general assumptions—with the notable exception of non-empirical and lofty speculations about media history characteristic of so-called mediatization theory.[1] Yet due to digitization efforts at heritage institutions, issues of scale have during the last decade surfaced within media historical work. With computational research methods, it is now possible to examine empirical materials consisting of hundreds of millions of words or large-scale datasets of historical images, sound or film. As a result, it is today feasible to envision media historical studies that are broader in scope than just a decade ago. Digital newspaper archives are the obvious example—in a forthcoming book described as 'an eldorado' for media historians—with large-scale datasets used, for example, to study text reuse in millions of pages.[2] A number of media scholars have shown that computational methods can productively be applied to massive cultural heritage datasets to answer media historical research questions.[3] The Media History Digital Library has, for instance, transformed the study of film and broadcasting history, offering access to millions of pages of out-of-copyright books and magazines. Through its application AxcIight computational research methods have also been integrated into the study of media history.

Routledge
© 2022 Informa UK Limited, trading as Taylor & Francis Group

LYCHNOS

ÅRSBOK FÖR IDÉ- OCH LÄRDOMSHISTORIA

ANNUAL OF THE SWEDISH HISTORY OF SCIENCE SOCIETY

2022

Inledning:
Digital historia
– än sen då?

PELLE SNICKARS

I ljudboksföretagets Storytel senaste årsredovisning kunde man läsa att under 2021 så var mer än 70 procent av de ljudböcker som "konsumerades" på plattformen äldre titlar, vad som på branschspråk kallas *backlist*. Lätt förnumstigt framhölls att "detta hjälper tidigare utgivna böcker och författarskap att få nytt liv och hitta nya målgrupper."[1] Storytels (tidigare) VD Jonas Tellander har återkommande påpekat att efterfrågan på äldre böcker spelat en viktig roll för tjänstens stigande popularitet. "Historiskt så har bokbranschen varit väldigt beroende av försäljning av nya böcker. Det har ändrats fullständigt nu."[2]

Men Storytel har knappast varit ensam om att öka utbudet av äldre digitaliserat innehåll, mönstret är detsamma hos alla strömmande medietjänster. Den som tittar på Netflix vet att äldre filmer successivt erbjuds – ibland av mer oväntat slag såsom den franske regissören Pierre Schoendorfers (mycket sevärda) bearbetningar av Indokinakriget från 1960-talet. Och på Spotify har Daniel Ek alltsedan tjänsten lanserades 2007 ständigt påpekat att "rediscovery is a critical part of how you listen to music".[3] Idag är det en självklarhet, men det tog lång tid för musikbranschen att inse att Spotifys själva struktur som databas – det vill säga att tjänsten i princip var att likställa med ett ständigt svällande musikarkiv – innebar ett uppsving för äldre låtar, inspelningar och artister. Om den traditionella musikhandeln alltid dragits med problem att intäkter från nya skivor snabbt dalade, så var situationen på Spotify den motsatta: gamla låtar fick där nytt liv när användare botaniserade i lårarkivet. I skrivande stund har exempelvis Kate Bushs klassiker "Running up that hill" från 1985 fått en enorm ny publik genom Netflixserien *Stranger things*. På Spotify har låtens popularitet ökat med 9 000 procent och spelats fler än 300 miljoner gånger.

Det säger något om vår tid att den kommerserlla medlebranschens framtid delvis utspelar sig i det förflutna. Även det förgångna förefaller

Randanteckningar om svensk mediepolitik 1920–1970

Ur temamodellering av 11 000 riksdagsprotokoll

PELLE SNICKARS*

Abstrakt

In an explorative manner, this article uses a data-driven digital history set-up to focus on how the Swedish Riksdag, its political parties and parliament members discussed media issues. By distant reading and topic modeling a dataset of more than 11,000 parliamentary minutes – approximately 400 million characters, covering a hundred-year time period – the article gives a new perspective of Swedish media history in general and national media politics in particular. The article uses the computational method topic modeling to study latent themes or discourses in the dataset (by accentuating words that tend to co-occur) that together create different topics. The article includes a number of media historical observations and findings, and the frequent graphs also display interconnections between different media topics, as well as other societal topics that media were related to.

Nyckelord: digital historia, mediehistoria, temamodellering, Sveriges Riksdag.

Inledning

Vilka är de tematiska idéer och tankefigurer som styrt svensk politik sedan demokratins införande under tidigt 1900-tal? En sådan fråga är så omfattande att den kan tyckas omöjlig att besvara. En statsvetare skulle möjligen peka på partiväsendets framväxt som ett sätt att få korn på övergripande politiska diskurser, medan den ekonomiske historikern nog skulle leta svar i nationalekonomins utveckling. Den genusmedvetna kvinnohistorikern skulle säkerligen framhålla centrala aktörer som exempelvis Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt – bildad 1902 och upplöst 1921 när den allmänna rösträtten genomfördes – medan idéhistorikern med all säkerhet skulle lyfta fram hur klassiska ideologier som liberalism, socialism och konservatism varit avgörande. Ett antal tongivande nyckeltexter skulle

*Pelle Snickars är professor i digitala kulturer vid Lunds universitet – pelle.snickars@kultur.lu.se

... sammanfatta denna text med AI + jämför den med andra av mina texter som ni laddar ned från pellesnickars.se

gruppindelning A & B

Föreläsning 3. Digitalt kulturarv & forskningsprogrammet Digarv

JD
73,6

1228

Received 5 September 2016
Revised 2 March 2017
Accepted 19 March 2017

Cultural heritage as digital noise: nineteenth century newspapers in the digital archive

Johan Jarlbrink and Pelle Snickars
Department of Culture and Media Studies, Umeå University, Umeå, Sweden

Abstract

Purpose – The purpose of this paper is to explore and analyze the digitized newspaper collection at the National Library of Sweden, focusing on cultural heritage as digital noise. In what specific ways are newspapers transformed in the digitization process? If the digitized document is not the same as the source document – is it still a historical record, or is it transformed into something else?
Design/methodology/approach – The authors have analyzed the XML files from *Aftonbladet* 1830 to 1862. The most frequent newspaper words not matching a high-quality references corpus were selected to zoom in on the noisiest part of the paper. The variety of the interpretations generated by optical character recognition (OCR) was examined, as well as texts generated by auto-segmentation. The authors have made a limited ethnographic study of the digitization process.
Findings – The research shows that the digital collection of *Aftonbladet* contains extreme amounts of noise: millions of misinterpreted words generated by OCR, and millions of texts re-edited by the auto-segmentation tool. How the tools work is mostly unknown to the staff involved in the digitization process? Sticking to any idea of a provenance chain is hence impossible, since many steps have been outsourced to unknown factors affecting the source document.
Originality/value – The detail examination of digitally transformed newspapers is valuable to scholars depending on newspaper databases in their research. The paper also highlights the fact that libraries outsourcing digitization processes run the risk of losing control over the quality of their collections.

Keywords Sweden, Archives, Documents, Accuracy, Print media, Auto-segmentation, Character recognition equipment, Large-scale digitization

Paper type Research paper

Introduction

In October 1847, the telegraphic wire in St Germain outside of Paris was struck by lightning. The Swedish newspaper *Aftonbladet* reported that a telegraph assistant at a station nearby had discovered the demolished telegraph printing several letters on its own. Yet, according to the paper, "since they were not coherent, he decided to signal the phrase used for 'I do not understand.' " In doing so, however, he received "a heavy electric shock, which was followed by a loud bang, sounding like a gunshot" (*Aftonbladet*, 1847).

Within a digitization project initiated by the National Library of Sweden, the 1847 October copy of *Aftonbladet* was digitized in 2013 at the Swedish Media Conversion Centre. The newspaper *Aftonbladet*, founded in 1830, was one of the key titles in nineteenth century Sweden. It is often described as the first modern newspaper – consequently, it was also the first newspaper to be completely digitized by the National Library. Then again, if a telegraph struck by lightning in the late 1840s produced some real uncanny results, the same can be said of present day digitization processes. The digital version of the paper with the lightning-telegraph incident, in fact, literally reported that the struck assistant "saw a dazzling light along the wires on the walls conducting electricity de visI devärdigavid värdigavid dejemte fullkomen ihåförvintparkerslagna förvintparkerslagna parkerslagna ken – tas till70 70 misvårt fruktarsnart tAf eoch sisrans njes ej […] which fell down in pieces, burning the table and the floor."

This research has been funded by The Torsten Söderberg Foundation.

Journal of Documentation
Vol. 73 No. 6, 2017
pp. 1228-1243
© Emerald Publishing Limited
0022-0418
DOI 10.1108/JD-09-2016-0106

Digital Scholarship in the Humanities, 2023, **38**, 830–851
https://doi.org/10.1093/llc/fqac050
Advance access publication 16 September 2022
Full Paper

OXFORD

Digital History and the Politics of Digitization

Gerben Zaagsma *

Center for Contemporary and Digital History, University of Luxembourg, Luxembourg

*Correspondence: Gerben Zaagsma, Center for Contemporary and Digital History, University of Luxembourg, 11 Porte des Sciences, 4366 Esch-sur-Alzette, Luxembourg. E-mail: gerben.zaagsma@uni.lu

Abstract

Much has been made in recent years of the transformative potential of digital resources and historical data for historical research. Historians seem to be flooded with retro-digitized and born-digital materials and tend to take these for granted, grateful for the opportunities they afford. In a research environment that increasingly privileges what is available online, the questions of why, where, and how we can access what we can access, and how it affects historical research have become ever more urgent. This article proposes a framework through which to contextualize the politics of (digital) heritage preservation, and a model to analyse its most important political dimensions, drawing upon literature from the digital humanities and history as well as archival, library, and information science. The first part will outline the global dimensions of the politics of digital cultural heritage, focusing on developments between and within the Global North and South, framed within the broader context of the politics of heritage and its preservation. The second part surveys the history and current state of digitization and offers a structured analysis of the process of digitization and its political dimensions. Choices and decisions about selection for digitization, how to catalogue, classify, and what metadata to add are all political in nature and have political consequences, and the same is true for access. The article concludes with several recommendations and a plea to acknowledge the importance of digital cataloguing in enabling access to the global human record.

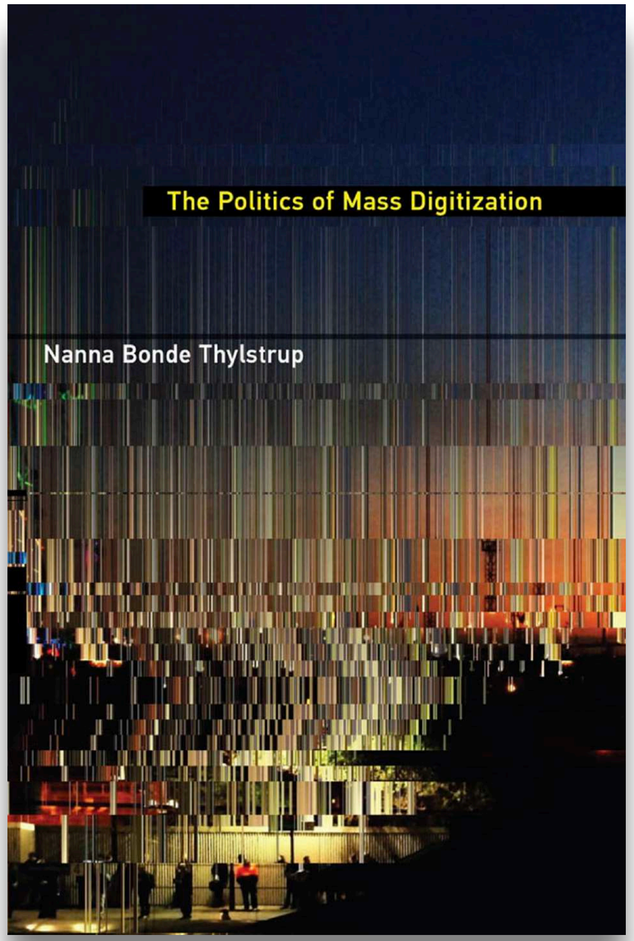
1 Introduction

Much has been made in recent years of the transformative potential of digital resources and historical data for historical research. Historians seem to be flooded with retro-digitized and born-digital materials and tend to take these for granted, grateful for the opportunities they afford. As the late digital history pioneer Roy Rosenzweig suggested two decades ago, historians 'may be facing a fundamental paradigm shift from a culture of scarcity to a culture of abundance' (Rosenzweig, 2003, p. 739). Yet when historians talk about digital abundance, they usually imply the Global North, specifically Western Europe and North America, and even there this abundance is still rarely questioned and qualified, let alone contextualized in time and space. Put simply, historians all too seldom reflect on why, where, and how we can access, what we can access in the digital age, how it affects historical research, and what its global dimensions might look like.

Few historians would deny that archives and libraries are repositories of carefully selected and curated collections and thus far from neutral: 'No archive is innocent', as Elizabeth Yale (2015, p. 332) succinctly observed. By the same token, the digitization of historical sources is not neutral. In a research environment that increasingly privileges what is available online, where non-digitized analogue archives are more and more referred to as hidden, and old-fashioned browsing is replaced by surgical discovery, we would do well to start imagining what a world of historical scholarship based upon digital resources looks like. The documentary record affects historical research in myriad ways, something historians readily acknowledge when traditional archives are concerned. Yet there seems to be a discrepancy between the uptake of digital resources by historians and their appreciation and understanding of how these are created and how, more generally, our online evidentiary basis is constituted and shapes historical scholarship.

Most historians acknowledge the benefits and opportunities afforded by increased access to retro-digitized sources yet the effects of digitization on historical research go beyond access. As digitization entails a selection of already selected analog materials, they find themselves facing old questions as they navigate new and unfamiliar digital environments. How do digital resources shape the historical themes, topics,

© The Author(s) 2022. Published by Oxford University Press on behalf of EADH.
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial License (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. For commercial re-use, please contact journals.permissions@oup.com

s. 1–56

Föreläsning 4. Digitaliseringens specifictet & projektet Digitala modeller

Media History, 2021
Vol. 27, No. 2, 251–265, https://doi.org/10.1080/13688804.2020.1779047

Check for updates

DIGITAL ARCHIVAL LITERACY FOR (ALL) HISTORIANS*

Helle Strandgaard Jensen

For centuries, understanding archives has been key to historians' work. Within the last decades, the increasing availability of sources in digital archives has fostered a growing need to understand how the logics of these influence historical research. Because, even if the digital representations of the individual sources might appear similar to those in analogue archives, using digital archives impacts the work of historians in new ways. In this article, I offer an outline for a digital archival literacy which supports a professional reflection on the everyday uses of digital archives. I propose seeing the shift from analogue to digital archives as a shift in medium, which establishes a new set of logics for the archival production, content, distribution and use. The framework draws upon notions of media literacy developed within the British Cultural Studies tradition.

KEYWORDS twentieth century; archives; contemporary digital media; cultural studies; media historiography; methodology; media literacy

In recent decades, digitisation of analogue collections has been high on the agenda in archival institutions in affluent parts of the world. Prompted by the easy availability of millions of new sources online scholars have begun to consider what this means to historical research.[1] However, most discussions have focused on changing research practices rather than the digital archives themselves and the cyberinfrastructure in which they are embedded.[2] The focus on end-users' practices downplays the influence economic, technical and political aspects have on the possible uses of digital archives. However, these are just as important as scholarly practices as they impact the availability, knowledge organisation and accessibility of digital archives.

In this article, I argue why historians, no matter if their subfield, needs to be able to question the economics, policies and systems design of digital archives. To that end, I offer a framework for supporting a professional reflection on the 'everyday use' of digital archives and the powerful forces that shape online content and availability. The framework draws upon Stuart Hall's encoding/decoding model.[3] Hall's model sets out the parameters for a critical exploration of how the production, distribution and circulation of media (in this case, digital archives) influence signifying practices

*The author would like to thank everyone who has contributed to this article. This includes the peer-reviewers and the many employees in archival institutions who have endured an endless number of questions about their digitised archives. A special thanks to Jane Winters, Henrik Bødker, Lara Putnam and Greg Bak without whose encouragement this article would not have been published, and to the audience and organisors of my keynotes at Cambridge Digital Humanities' Maschine Reading the Archive 2018 and DHBenelux 2019 where I presented some of the ideas for this article.
This article has been republished with minor changes. These changes do not impact the academic content of the article.

Seminarium 2A & 2B.

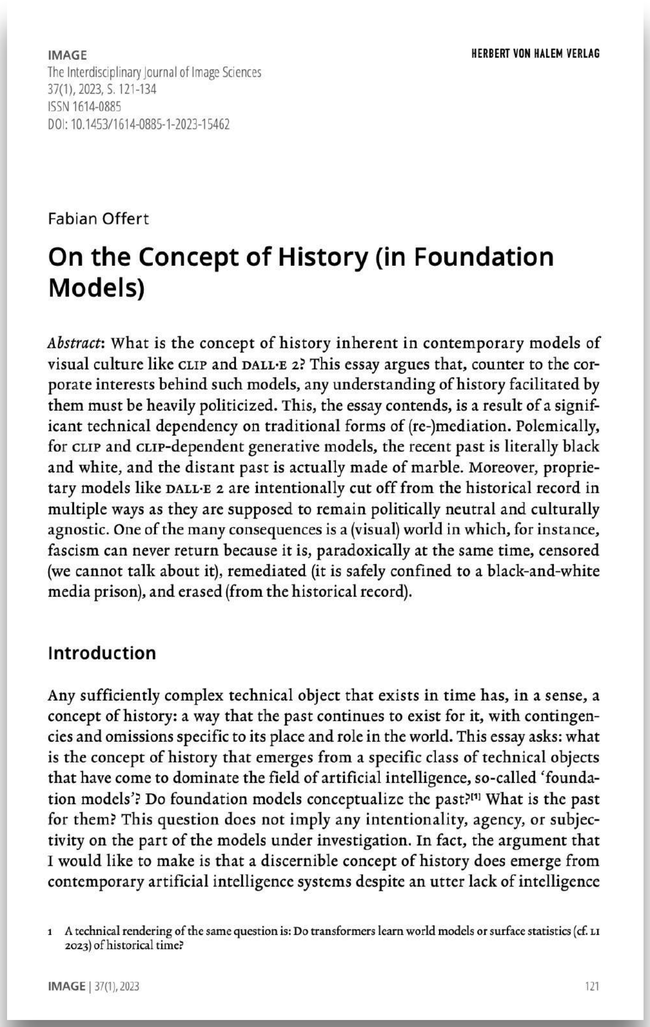

IMAGE
The Interdisciplinary Journal of Image Sciences
37(1), 2023, S. 121-134
ISSN 1614-0885
DOI: 10.1453/1614-0885-1-2023-15462

HERBERT VON HALEM VERLAG

Fabian Offert

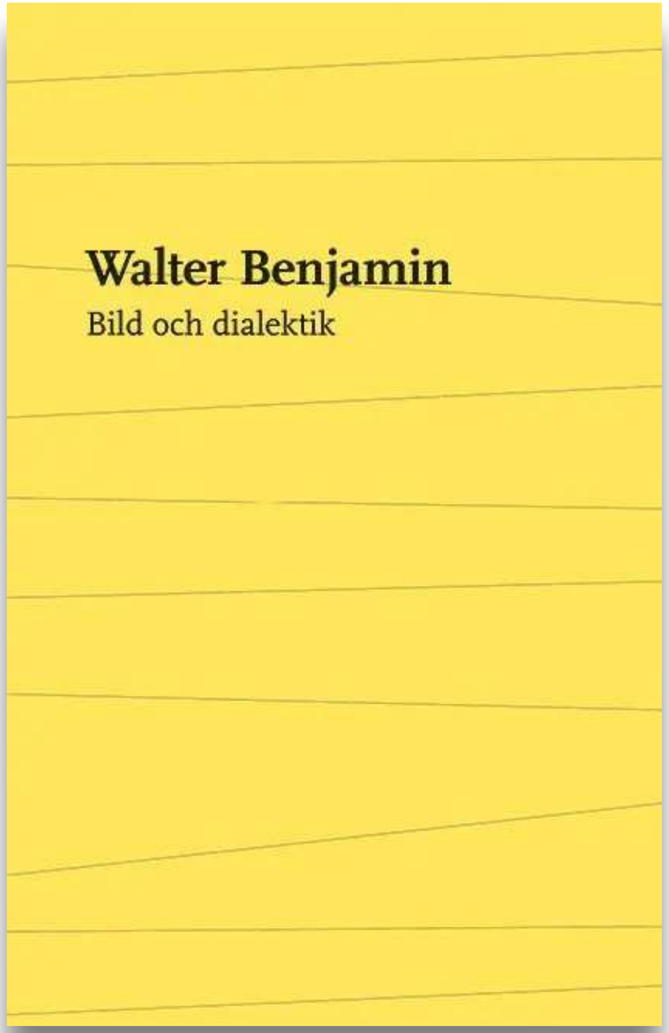
On the Concept of History (in Foundation Models)

Abstract: What is the concept of history inherent in contemporary models of visual culture like CLIP and DALL·E 2? This essay argues that, counter to the corporate interests behind such models, any understanding of history facilitated by them must be heavily politicized. This, the essay contends, is a result of a significant technical dependency on traditional forms of (re-)mediation. Polemically, for CLIP and CLIP-dependent generative models, the recent past is literally black and white, and the distant past is actually made of marble. Moreover, proprietary models like DALL·E 2 are intentionally cut off from the historical record in multiple ways as they are supposed to remain politically neutral and culturally agnostic. One of the many consequences is a (visual) world in which, for instance, fascism can never return because it is, paradoxically at the same time, censored (we cannot talk about it), remediated (it is safely confined to a black-and-white media prison), and erased (from the historical record).

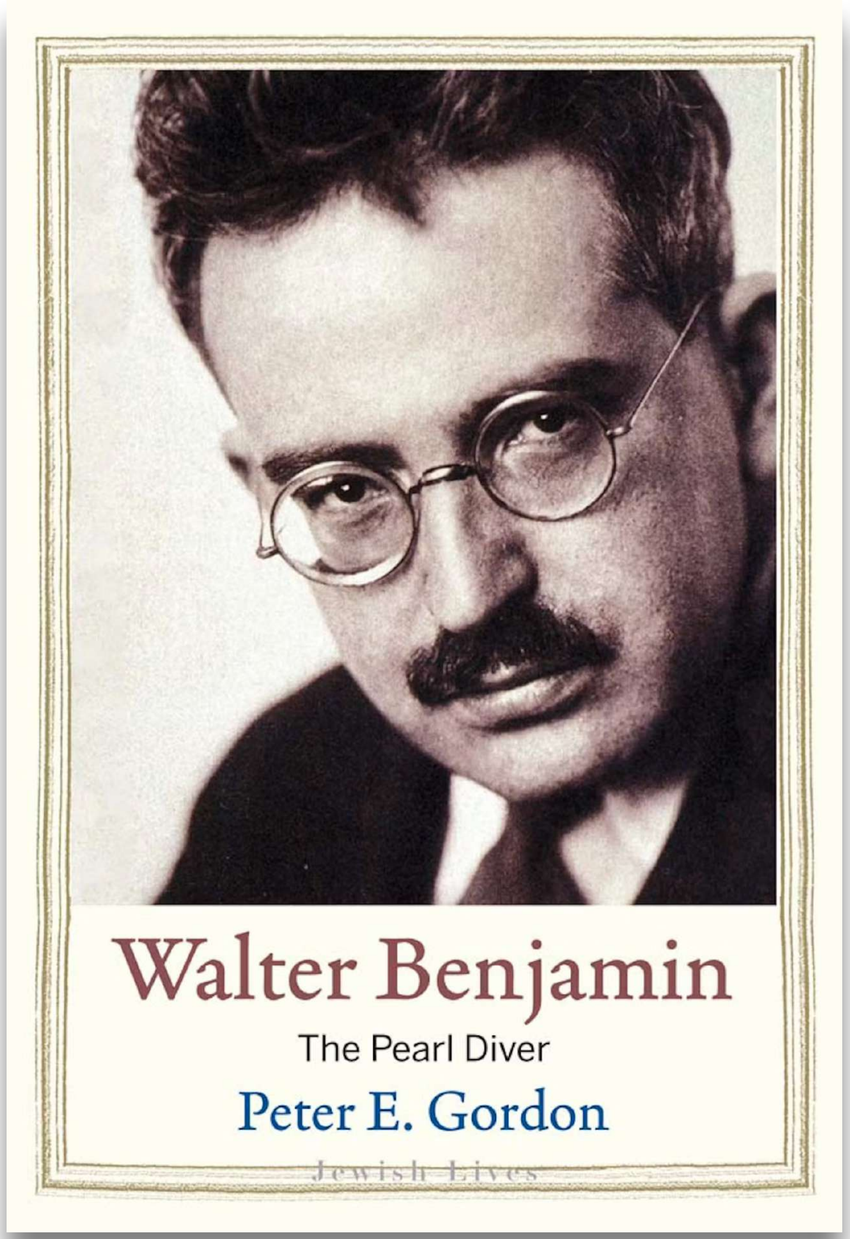
Introduction

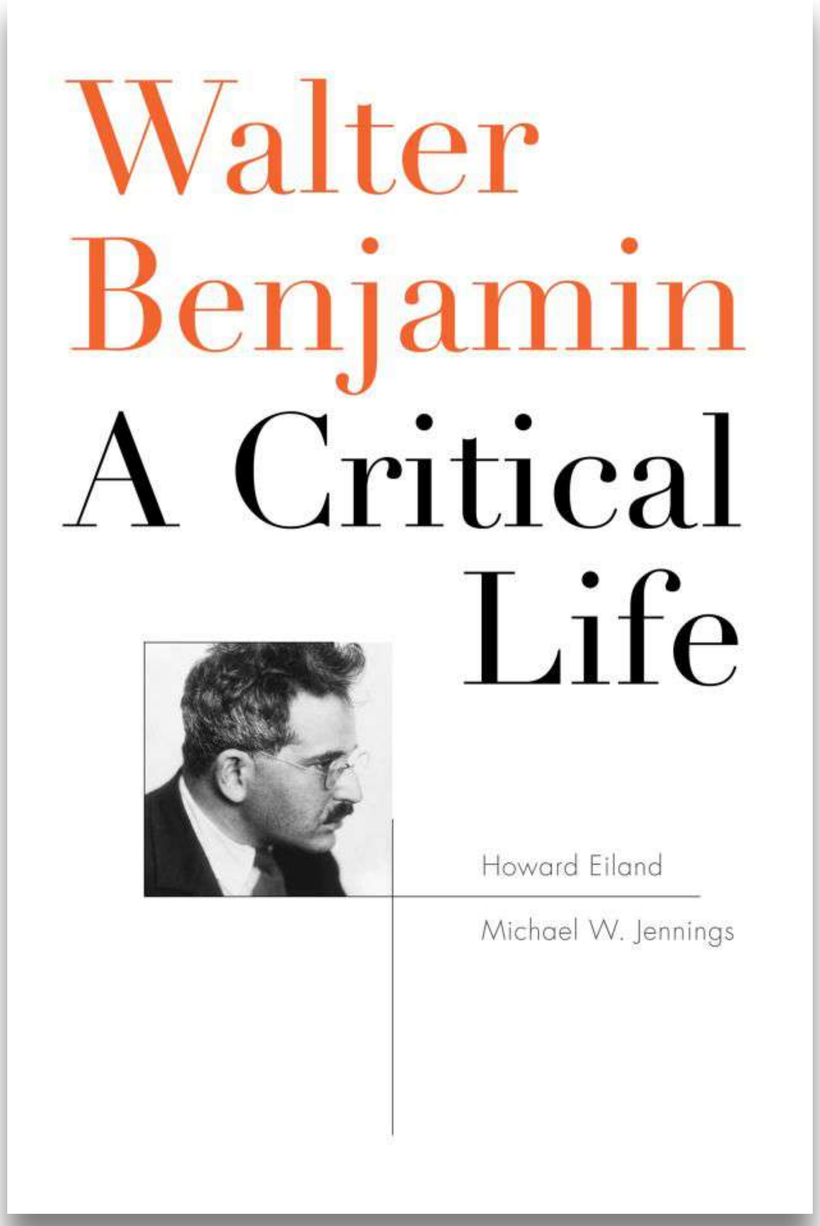
Any sufficiently complex technical object that exists in time has, in a sense, a concept of history: a way that the past continues to exist for it, with contingencies and omissions specific to its place and role in the world. This essay asks: what is the concept of history that emerges from a specific class of technical objects that have come to dominate the field of artificial intelligence, so-called 'foundation models'? Do foundation models conceptualize the past?[1] What is the past for them? This question does not imply any intentionality, agency, or subjectivity on the part of the models under investigation. In fact, the argument that I would like to make is that a discernible concept of history does emerge from contemporary artificial intelligence systems despite an utter lack of intelligence

1 A technical rendering of the same question is: Do transformers learn world models or surface statistics (cf. LI 2023) of historical time?

"Historiefilosofiska teser" / "Über den Begriff der Geschichte" (1940)

Walter Benjamin
The Pearl Diver
Peter E. Gordon
Jewish Lives

Walter
Benjamin
A Critical
Life
Howard Eiland
Michael W. Jennings

AI-test-seminarium

ChatGPT

Gemini

Claude

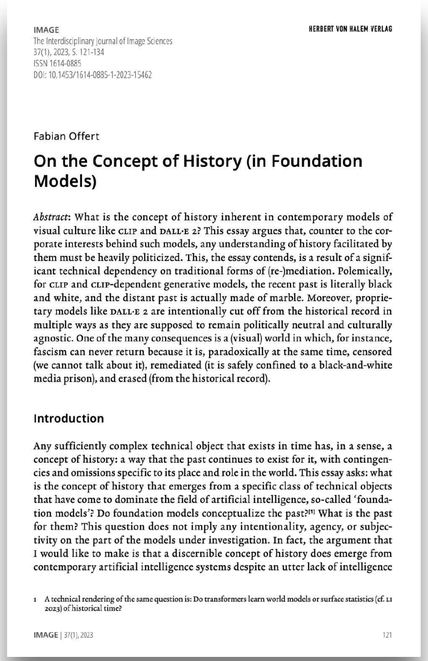

IMAGE
The Interdisciplinary Journal of Image Sciences
37(1), 2023, S. 121–134
ISSN 1614-0885
DOI: 10.1453/1614-0885-1-2023-15462

HERBERT VON HALEM VERLAG

Fabian Offert

On the Concept of History (in Foundation Models)

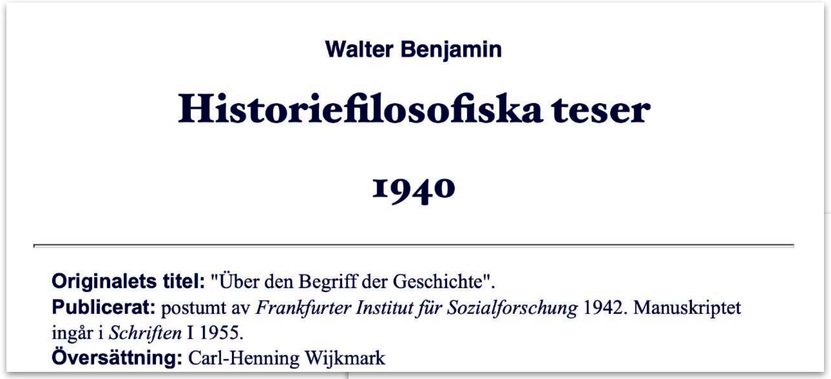
Abstract: What is the concept of history inherent in contemporary models of visual culture like CLIP and DALL·E 2? This essay argues that, counter to the corporate interests behind such models, any understanding of history facilitated by them must be heavily politicized. This, the essay contends, is a result of a significant technical dependency on traditional forms of (re-)mediation. Polemically, for CLIP and CLIP-dependent generative models, the recent past is literally black and white, and the distant past is actually made of marble. Moreover, proprietary models like DALL·E 2 are intentionally cut off from the historical record in multiple ways as they are supposed to remain politically neutral and culturally agnostic. One of the many consequences is a (visual) world in which, for instance, fascism can never return because it is, paradoxically at the same time, censored (we cannot talk about it), remediated (it is safely confined to a black-and-white media prison), and erased (from the historical record).

Introduction

Any sufficiently complex technical object that exists in time has, in a sense, a concept of history: a way that the past continues to exist for it, with contingencies and omissions specific to its place and role in the world. This essay asks: what is the concept of history that emerges from a specific class of technical objects that have come to dominate the field of artificial intelligence, so-called 'foundation models'? Do foundation models conceptualize the past?[1] What is the past for them? This question does not imply any intentionality, agency, or subjectivity on the part of the models under investigation. In fact, the argument that I would like to make is that a discernible concept of history does emerge from contemporary artificial intelligence systems despite an utter lack of intelligence

1 A technical rendering of the same question is: Do transformers learn world models or surface statistics (cf. Li 2023) of historical time?

IMAGE | 37(1), 2023 121

Walter Benjamin

Historiefilosofiska teser

1940

Originalets titel: "Über den Begriff der Geschichte".
Publicerat: postumt av *Frankfurter Institut für Sozialforschung* 1942. Manuskriptet ingår i *Schriften* I 1955.
Översättning: Carl-Henning Wijkmark

PDF

sammanfatta vad denna text handlar om

Körde 2 kommandon ▸

Det här är Walter Benjamins **"Historiefilosofiska teser"** (*Über den Begriff der Geschichte*), skrivna 1940 strax före hans död på flykt undan nazisterna och publicerade postumt 1942. Ditt exemplar är Carl-Henning Wijkmarks svenska översättning: 18 korta numrerade teser och två tillägg (A och B).

Grundtanken är en kritik av tron på historien som ett jämnt och oundvikligt framåtskridande. Benjamin vänder sig mot två håll. Det första är historismen, alltså den borgerliga historieskrivning som vill återge "hur det egentligen var". Det andra är den socialdemokratiska framstegstron. Han menar att båda vilar på en föreställning om tiden som "homogen och tom", där händelser bara läggs till varandra som pärlor på ett band.

Huvudteman:

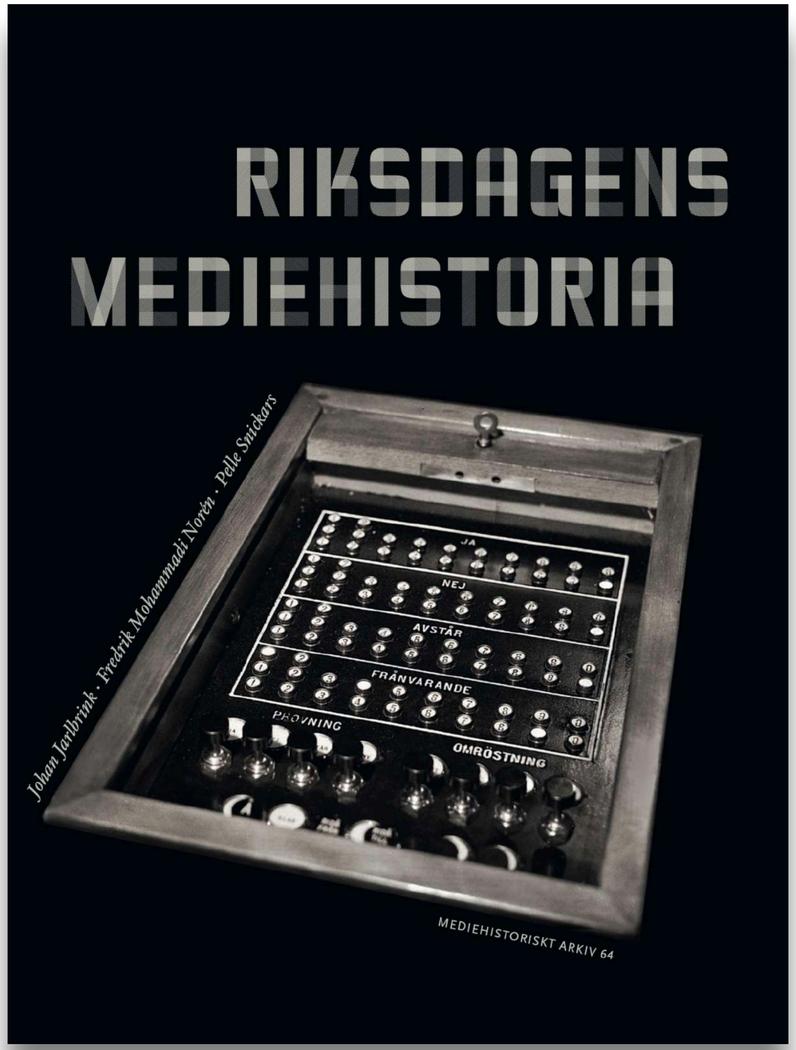
- **Materialism och teologi.** Den inledande bilden handlar om en schackautomat som i själva verket styrs av en gömd dvärg. Benjamin använder den för att säga att den historiska materialismen bara kan vinna om den tar hjälp av teologin, i form av messianska föreställningar om förlösning.
- **De besegrades historia.** Historiker som "lever sig in" i det förflutna identifierar sig i praktiken med segrarna, och därmed med dagens makthavare. Kulturarvet blir segrarnas byte, och den mest kända formuleringen lyder: *inget kulturdokument som inte samtidigt är ett dokument över barbari*. Historikerns uppgift blir att "stryka historien mot håren".
- **Historiens ängel (tes IX).** Utgående från Paul Klees *Angelus Novus* beskriver Benjamin en ängel som vänder ansiktet mot det förflutna. Där vi ser en kedja av händelser ser ängeln en enda katastrof som hopar ruiner. En storm från paradiset driver honom baklänges in i framtiden, och den stormen är det vi kallar framsteg.
- **Kritik av socialdemokratin.** Tron på att arbetarklassen "simmar med strömmen", dyrkan av arbete och teknik, och synen på naturen som något som kan utnyttjas gratis gjorde rörelsen försvarslös mot fascismen. Arbetarklassen hämtar sin kraft ur minnet av förtryckta förfäder, inte ur drömmen om befriade efterkommande.

... vilka likheter mellan dessa texter föreligger?

Föreläsning 5. Historievetenskapens digitala gränssnitt & exemplet *Journal of Digital History*

Föreläsning 6. Riksdagens mediehistoria & forskningsprojektet Välfärdsstaten analyserad

Förord & inledning + kapitel 4 & kapitel 6

Föreläsning 7. Generativ AI & forskningsprojektet Moderna tider 1936

Journal of Scandinavian Cinema
Volume 14 Number 3
© 2024 Intellect Ltd Feature Article. English language.
https://doi.org/10.1386/jsca_00118_1
Received 6 October 2023; Accepted 12 August 2024; Published Online December 2024

feature article

EMIL STJERNHOLM
Lund University

PELLE SNICKARS
Lund University

Upscaling Swedish Biograph

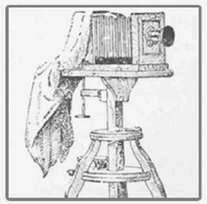
ABSTRACT

Following a boom of user-friendly artificial intelligence tools in recent years, AI-enhanced (or manipulated) films have been framed as a serious threat to film archives. The purpose of this article is to trace and critically evaluate how AI artists use algorithmic upscaling to modify early cinema, more particularly surviving films of the film company Swedish Biograph, and how fragments of this company's cinematic past circulate online today.

KEYWORDS

artificial intelligence
machine learning
archives
film restoration
digitization
film history
remix
reuse

Appropriation, remix and reuse of old footage is a well-known practice in both film and TV history as well as today on digital platforms. Online, each media asset becomes, 'at the instant of its release, an archive to be plundered, an original to be memorized, copied, and manipulated', media scholar Abigail de Kosnik argues in her book *Rogue Archives* (2016: 4). Such contemporary reuse, however, has a long media history. In 1964, for example, Swedish public service broadcaster Radio Sweden bought most of the old newsreels from the production company Svensk Filmindustri (SF). Dating from 1897 to 1960, the SF archive's 1 million metres of film promised extensive reuse and an array of forthcoming TV programmes (Eriksson et al. 2022). Among the material were some fifteen film fragments from 1911, produced by Svenska Biografteatern (Swedish Biograph), the film company that preceded SF.

Computer Vision for the Humanities: An Introduction to Deep Learning for Image Classification (Part 1)

Daniel van Strien, Kaspar Beelen, Melvin Wevers, Thomas Smits, and Katherine McDonough

This is the first of a two-part lesson introducing deep learning based computer vision methods for humanities research. Using a dataset of historical newspaper advertisements and the fastai Python library, the lesson walks through the pipeline of training a computer vision model to perform image classification.

Peer-reviewed CC-BY 4.0 Support PH

EDITED BY
Nabeel Siddiqui
Alex Wermer-Colan

REVIEWED BY
Michael Black
Catherine DeRose

PUBLISHED | 2022-08-17 MODIFIED | 2026-07-23 DIFFICULTY | High https://doi.org/10.46430/phen0101

MALMÖ UNIVERSITET

7th Digital history in Sweden conference (5–6 November 2026, Malmö university) – programme and abstracts

Thursday 5 November (Niagara building, Norra Neptunigatan 1)

13.00–14.00 Welcome! Fredrik Mohammadi Norén & Patrik Lundell
Keynote: Hannu Salmi, *Historical research in the age of AI: Experiences with large language models*
Chair: Patrik Lundell
Venue: NIA0507

14.15–15.35 Parallel sessions

Medier, teknologier och historisk förändring Venue: NIA0411 Chair: Fredrik Mohammadi Norén	**Digital cultures and practices** Venue: NIC0301 Chair: Olivia Nedergaard
Pelle Snickars, *Digitalt kulturarv – från datoriserade kataloger till digitala plattformar*	Susanne Almgren, *Editing platform politics on Wikipedia: A longitudinal study 2002–2024: The history of user-creation of Swedish political parties' Wikipedia articles*
Anton Ala-Heikkilä, *Generativ AI och historia. Användning av och inställning till AI-chattbottar inom svenskspråkig akademisk historievetenskap i Finland*	Helle Strandgaard Jensen, Victor Harbo Johnston, Amie Kim, Jonathan Lanz & Jørn Thøgersen, *Taming the digital dragon: The archived web as contemporary history*
Tomas Nilson, *"Landsortens opium" – ambulerande spektakelkultur i Halland, 1850–1914*	Ylva Grufstedt, *Transnational digital nostalgias: The circulations of memory in historical game fictions*
Charlie Järpvall, Klara Müller & Matts Lindström, *Teknologier, praktiker och visioner i datoriseringen av patientinformation omkring 1970*	Andreas Mattsson, *Social computing before the internet: The case of the local BBS Tjelvar on Gotland Island*

15.35–16.00 Coffee, NIC0301

16.00–17.00 Parallel sessions

Panel: Designing catalogues raisonnés under and outside the museum: Nordic practices and perspectives Venue: NIA0411 Chair: Elizabeth Ashley Fox-Jensen	**Digital methods and research design** Venue: NIC0301 Chair: Patrik Lundell
Irene Riihimäki & Henrika Tandefelt	Ellinor Lindqvist, *Unlocking petitions: Digital approaches to 18th-century Swedish archives*
	Robert Aspenskog, *Vibe coding the past: Researcher–AI co-creation as metamethod*
	Marie Cronqvist, Emil Stjernholm & Johan Malmstedt, *Soundscapes of warning: methodological reflections*

Friday 6 November (Niagara building, Norra Neptunigatan 1)

09.15–10.35 Parallel sessions

Databases, infrastructures, archives Venue: NIC0309 Chair: Fredrik Mohammdi Norén	**Mining parliamentary debates** Venue: K3 studio (NIC0505) Chair: Ylva Grufstedt
Eva Pettersson, Astrid Berntsson Ingelstam, Ellinor Lindqvist & Sara Stymne, *Språkbanken CLARIN – a digital research infrastructure for language-based research in the humanities and social sciences*	Fredrik Mohammadi Norén & Magnus Nilsson, *The functions of poetry quotations in Swedish parliamentary debates*
Catherine Beck, *Fragments, silences and structuring data? Modelling ephemeral, embodied expressions of disability in the early-modern maritime archive*	Ulrika Holgersson & Mathias Johansson, *Tal om Kvinnor (ToK): Unveiling the effects of general suffrage, 1900–1940*
Sara Ellis-Nilsson, *Hic sunt sancti: Mapping medieval saints in the digital realm*	Jens Norrby & Tilda Jaconelli, *The geography of political attention: The discourse on international geography in the Swedish Riksdag, 1945–1989*
Claes Ohlsson, *Hic sunt mercatus: On the grammar of markets and the logic of dragons*	Matti La Mela & Frieda Schmidt, *Parliamentary debates as a source for digital history of* allemansrätten *in Sweden and Finland*

10.35–11.00 Coffee and sandwich (K3 studio = NIC505)

11.00–12.00 Parallel sessions

Roundtable: Digital epistemologies in practice Venue: NIB0314 Chair: Natacha Klein Käfer	**Digital histories/historiographies** Venue: K3 studio (NIC0505) Chair: Patrik Lundell
Natacha Klein Käfer, Catherine Beck, Clara Dalsgaard Rievers, Cecilia Lundström & Mathias Johansson,	Christoph Nicolai, *Reading the crossed page: Making cross-written letters accessible in content and form*
	Sune Bechmann Pedersen & Freja Morris, *A field without ancestors? Towards a genealogy of digital history in Sweden*
	Daniel Brodén, Johan Malmstedt & Mats Fridlund, *"Go Live! Go Live!": The audiovisual mediation of terrorism in Swedish Television, 1968–1987*

12.00–13.00 Lunch (Niagara restaurant) – you will receive lunch tickets at the conference

13.00–14.00 Keynote: Pille Pruulmann-Vengerfeldt, *Here be dragons – digital heritage collections as a source of treasure and frustration*
Chair: Fredrik Mohammadi Norén
Venue: K3 studio (NIC0505)

14.00–14.15 Concluding remarks
Chair: Fredrik Mohammadi Norén & Patrik Lundell
Venue: K3 studio (NIC0505)

– tack!
EPISCOP